

Paikallisuuden merkitys Pohjolan Sanomien urheilutoimituksessa
Maakuntalehden urheilutoimituksen uutisvalinnat

”Maltillisesti kohti huippua”, julkaistu Pohjolan Sanomissa 7/2011

Mikko Kinisjärvi

Kulttuurialan opinnäytetyö
Viestinnän koulutusohjelma
Medianomi (AMK)

TORNIO 2012

TIIVISTELMÄ

KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULU

Tekijä(t):	Mikko Kinisjärvi
Opinnäytetyön nimi:	Paikallisuuden merkitys Pohjolan Sanomien urheilutoimituksessa. Maakuntalehden urheilutoimituksen uutisvalinnat
Sivuja (joista liitteitä):	47 (2)
<p>Tutkin opinnäytetyössäni, miten paikallisuus vaikuttaa Pohjolan Sanomien urheilutoimituksen uutisvalintoihin. Työni tavoitteena on selvittää, millaiset eri asiat vaikuttavat paikallisten urheilu-uutisten määrään Pohjolan Sanomissa. Lisäksi selvitän, millainen on Pohjolan Sanomien urheilutoimittajan arki. Tutkin myös sitä, kuinka monin eri tavoin Pohjois-Suomen Mediaan kuuluvat Lapin Kansa, Pohjolan Sanomat ja Kainuun Sanomat tekevät yhteistyötä. Toiminnallinen opinnäytetyöni liittyy Pohjolan Sanomissa tekemääni kesätyöhön. Opinnäytetyöni produktiosuudessa käsitelen ja analysoin kesätyöni aikana tekemäni urheilu-uutisen.</p> <p>Työni on jaettu neljään päälukuun. Ensimmäisessä luvussa käsitelen ja selvennän, mikä on uutinen, mistä asioista uutinen muodostuu ja mitkä ovat sen kriteerit. Tutkin myös, millainen urheilu-uutinen on 2010-luvulla. Toisessa luvussa käyn läpi Pohjolan Sanomien historiaa ja nykyistä taloustilannetta. Kolmas luku sisältää selvityksen siitä, millainen henkilö urheilutoimittaja on. Lisäksi tutkin, millainen Pohjolan Sanomien urheilutoimittajan arki on ja mikä on paikallisuuden merkitys. Neljäs luku pitää sisällään kahden viikon mittaisen seurantajakson, jossa tutkin sitä, kuinka moni neljästätoista urheilun pääuutisesta on paikallinen. Luvussa analysoin myös valitsemani produktin.</p> <p>Työni pohjautuu media-alan kirjalliseen lähdeaineistoon sekä kolmeen tekemääni teemahaastatteluun, joissa haastattelen Pohjolan Sanomien päätoimittajaa, urheilutoimituksen esimiestä ja urheilutoimittajaa. Kirjallisissa lähteissä käsitellään urheilujournalismin historiaa, urheilutoimittajan kehitystä ja uutisen syntymistä. Reflektoin työssäni omia työkokemuksiani ja havaintojani. Lisäksi hyödynnän omia käytännöllis-subjektiivisesti keräämiäni kokemuksia, jotka olen saanut työvuoroista.</p> <p>Opinnäytetyöni osoittaa, että monet asiat vaikuttavat urheilutoimittajan työskentelyyn ja paikallisuuden määrään Pohjolan Sanomissa. Eri lajien suhteen esiintyy luonnollista poikkeamaa näkyvyyden osalta, mikä selittyy esimerkiksi sarjatasolla.</p>	
Asiasanat:	urheilujournalismi, urheilu-uutinen, urheilutoimittaja, paikallisuutinen, uutiskriteerit, Pohjolan Sanomat.

ABSTRACT

KEMI-TORNIO UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Author(s):	Mikko Kinisjärvi
Thesis Title:	Significance of locality in Pohjolan Sanomat's sport department
Pages (of which Appendices):	47 (2)
<p>In my thesis I study how locality affects when news are chosen in sports department in the newspaper called Pohjolan Sanomat. The aim of my work is to find out what kind of different factors affect the number of local sport news. I also elucidate how many different ways Pohjois-Suomen Media newspapers collaborate. My functional thesis is related to my summer job which I completed in Pohjolan Sanomat's sports department. In the product part of my thesis I analyze sport news that I made during my summer job.</p> <p>My thesis is divided into four main sections. In the first section I deal with and clarify the rules of news. I also discuss what news criteria are. I elucidate what sports news is in the 2010s. In the second section I go through the history of Pohjolan Sanomat and their current economic situation. The third section provides an overview of what kind of a person a sports journalist is. In addition, I examine what is a sports journalist's weekday in Pohjolan Sanomat and what significance localism has in Pohjolan Sanomat. The fourth section includes a two-week follow-up period, during which I study how many of the fourteen sports news is a local top story. Following these activities, I also analyze a product which I made during my summer job.</p> <p>My work is based on literature source material discussing media industry and three theme interviews. I interviewed the editor-in-chief of Pohjolan Sanomat, the manager of the sports department and a sports journalist. The written sources deal with the history of sports journalism, sports journalists and development of the news. I reflect my own work experiences and observation that I made during my summer job. In addition, I take benefit of my own practical-subjective experience which I collected in shifts.</p> <p>This thesis shows that many factors affect the work of a sports journalist and the number of local sports news in Pohjolan Sanomat. Different types of sports have a natural deviation of visibility which can be explained, for example by the level of the league.</p>	
Keywords: sport journalism, sport-news, sport journalist, local news, criteria in the news, Pohjolan Sanomat.	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1 JOHDANTO	5
2 UUTISEN JA URHEILU-UUTISEN EROT	8
2.1 Uutinen 2010-luvulla.....	8
2.2 Sanomalehti uutisvirran pyörteissä	9
2.3 Urheilu-uutinen nykypäivänä.....	10
3 POHJOLAN SANOMAT	13
3.1 Pohjolan Sanomien historia.....	13
3.2 Pohjolan Sanomien asema nykyisessä taloustilanteessa	15
3.3 Pohjois-Suomen Median lehtien välinen yhteistyö.....	17
4 PIENEN URHEILUTOIMITUKSEN HAASTEET	19
4.1 Urheilijasta urheilutoimittajaksi	19
4.2 Pohjolan Sanomien urheilutoimittajan arki.....	22
4.3 Paikallisuuden merkitys Pohjolan Sanomissa	24
5 SEURANTAJAKSON JA TEOSOSAN ANALYSOINTI.....	27
5.1 Seurantajakson valinta.....	27
5.2 Urheilun lähtöaukeaman pääuutiset	28
5.3 Paikallisten urheilu-uutisten määrä seurantajakson aikana.....	32
5.4 Esimerkki paikallisesta urheilu-uutisesta	35
6 POHDINTA	39
LÄHTEET	42
LIITELUETTELO	45

1 JOHDANTO

Tekemäni toiminnallinen opinnäytetyö koostuu teososasta ja kirjallisesta raportista. Päättökysymykseni on: Miten paikallisuus vaikuttaa Pohjolan Sanomien uutisvalintoihin? Päädyin edellä mainittuun pääkysymykseen osittain siksi, että minulle oli jo kauan aikaa sitten selvää, että haluan yhdistää opinnäytetyöhöni urheilujournalismin. Tämä johtuu omasta halustani ja haaveistani hankkia elantoni nimenomaan urheilutoimittajana. Tähän on vaikuttanut kaikista eniten oma urheilutaustani. Luonnollisesti päättökysymyksen valinnan ratkaisevin tekijä oli se, että pääsin Pohjolan Sanomiin kesätöihin kesäksi 2011.

Tein vuoden 2011 talven ja kevään aikana juttuja keikkaluontoisesti Pohjolan Sanomille, mikä innoitti minut lukemaan kyseistä lehteä päivittäin. Toisinaan mieltäni jäi askarruttamaan paikallisten urheilu-uutisten vähyys. Tämän seurauksena sain idean päättökysymykseen. Halusin tietää, millä tavoin paikallisista asioista tehdään juttuja. Pidin ennen kesätyöni alkua melkein pätevästi itsestään selvytenä sitä, että joka numerossa on vähintään yksi paikallinen urheilu-uutinen. Näin pienen urheilutoimituksen realiteetit myöhemmin kesätöideni aikana ja sain vastauksen siihen, minkä vuoksi joka numerossa ei ole paikallista urheilu-uutista. Tästä aiheesta kerron tarkemmin myöhemmissä luvuissa.

Opinnäytetyöni teos-osa on urheilu-uutinen, mikä julkaistiin heinäkuussa 2011 Pohjolan Sanomissa. Haastattelin jutussa nuorta maajoukkue-tason kemiläistä jalkapallolupausta. Pyrin valitsemaan produktiksi jutun, joka täyttäisi mahdollisimman monta uutiskriteeriä. Uutiskriteerit ovat ajankohtaisuus, paikallisuus, laajuus, merkittävyys, voimakkuus ja harvinaisuus (Suhola & Turunen & Varis 2005, 30). Hyvässä jutussa on lisäksi selkeä rakenne ja se on kieleltään sujuva. Juttu on omasta mielestäni myös niin sanotusti malliesimerkki siitä, millaisia uutisia Pohjolan Sanomien urheilutoimituksessa tehdään.

Toiminnallinen opinnäytetyö on vaihtoehto ammattikorkeakoulun tutkimukselliselle opinnäytetyölle, missä yhdistyvät käytännön toteutus ja sen raportointi. Yleisesti ottaen opinnäytetyön tulisi olla mahdollisimman työelämälähtöinen, käytännönläheinen ja sen tekijän tieto- sekä taitotason osoittava teos. Toiminnallisen opinnäytetyön kirjallisesta

raportista on käytävä ilmi mitä, miksi ja miten on tehnyt. Raportista on käytävä ilmi myös millainen työprosessi on ollut sekä millaisiin tuloksiin ja johtopäätöksiin tutkimuskysymystä tarkasteltaessa on päädytty. (Vilka ym. 2003, 9–10, 62.)

Toiminnallisessa opinnäytetyössä ei tarvitse välttämättä käyttää lainkaan tutkimuksellisia menetelmiä (Vilka ym. 2003, 56). Opinnäytetyössäni on kahden viikon seurantajakso, missä selvitän kuinka moni Pohjolan Sanomien pääurheil uutisista on paikallinen. Ennen kesätöideni aloitusta kuvittelin, että pääuutiseksi on tarjolla useita vaihtoehtoja: paikallisia, kansallisia tai kansainvälisiä tapahtumia. Tämä mielessäni ollut illuusio särkyi kuitenkin käytännössä heti ja sain huomata, että vaihtoehtoja on usein kovin vähän. Seurantajaksoni ei ole ajallisesti kovin pitkä, mutta mikäli opinnäytetyössä tekee johonkin asiaan liittyen selvityksen, on kerätty tutkimusaineisto analysoitava, vaikka se olisi otannaltaan pieni. Aineiston ja tiedon keräämistä tuleekin harkita toiminnallisessa opinnäytetyössä tarkoin. Mikäli toiminnalliseen opinnäytetyöhön yhdistetään selvitys, työn laajuus voi kasvaa niin suureksi, että työmäärä ei ole enää välttämättä kohtuullinen. (Vilka ym. 2003, 62, 65.)

Pyrin valitsemaan seurantajaksoksi mahdollisimman normaalin jakson, jolloin ei ole mitään niin sanotusta tavallisesta arjesta poikkeavia tapahtumia, jotka vääristäisivät tutkimusta liikaa. Niitä ovat esimerkiksi yleisurheilun tai jääkiekon MM-kisat tai olympialaiset, jotka ovat yksi seuratuimmista mediatapahtumista koko maailmassa (Pänkäläinen 1998, 25). Arvokisojen aikaan paikalliset uutiset jäävät uutisarvoltaan esimerkiksi suomalaisen keihäänheittäjän saavuttaman MM-mitalin taakse, sillä tällainen uutinen on kansallisesti merkittävä. Tällöin paikallisen jalkapalloseuran otteluraportti ei ole urheiluosaston pääuutinen.

Opinnäytetyötäni varten tein kolme teemahaastattelua. Teemahaastattelu on avoimen haastattelun ja lomakehaastattelun välimuoto. Sitä tehdessä on yleensä tiedossa haastattelun aihepiirit, mutta kysymysten järjestystä ja muotoa ei ole välttämättä kovin tarkoin aseteltu etukäteen. (Hirsjärvi & Remes & Sajavaara 2010, 208.) Haastattelin Pohjolan Sanomien päätoimittajaa Heikki Lääkkölää, urheilun esimestä Juha Lampelaa sekä urheilutoimittaja Jouni Valikaista. Lääkkölällä on pitkä työhistoria Pohjolan Sanomissa alkaen 70-luvulta. Haastattelin Lääkkölää, koska halusin tietää, millaisia ohjeistuksia tai vaatimuksia hän on urheilu-uutisten suhteen esittänyt. Lisäksi hain

häneltä vastauksia päätutkimuskysymyksen alakysymykseen: Millä tavalla Pohjois-Suomen Mediaan kuuluvien lehtien yhteistyö näkyy Pohjolan Sanomissa? Lääkkölä oli myös oikea henkilö vastaamaan kysymykseen siitä, millaisena hän näkee sanomalehden aseman ja tulevaisuuden. sanomalehden asemasta ja tulevaisuudesta.

Lampelan valinta haastateltavaksi oli luonnollinen, koska hän on urheilun esimies ja pystyy vastamaan paikallisuuteen ja Pohjois-Suomen Median yhteistyöhön liittyviin kysymyksiin. Valikaisella on Lääkkölän ja Lampelan tavoin pitkä työura Pohjolan Sanomissa. Häneltä halusin saada tietoa siitä, miten niin sanottu tavallinen rivitoimittaja kokee paikallisuuden määrän ja merkityksen Pohjolan Sanomissa. Tein jokaisen haastattelun Pohjolan Sanomien toimituksessa. Lampelalle ja Valikaiselle esittämäni kysymykset olivat keskenään samankaltaiset, mutta eivät kokonaan samat. Lääkkölälle tein täysin erityyppiset kysymykset, koska halusin saada häneltä vastauksia toisenlaisiin asioihin kuin Lampelalta ja Valikaiselta. Nauhoitin haastattelut ja purin ne tekstiksi.

Tutkimustehtävänäni oli siis selvittää, kuinka paljon Pohjolan Sanomien urheilutoimituksessa on paikallisia uutisia sekä miten paikalliset uutiset saavat näkyvyyttä suhteessa kansallisiin ja kansainvälisiin urheilu-uutisiin. Opinnäytetyöni alakysymyksiä ovat: ”Millainen rooli kansallisilla ja kansainvälisillä uutisilla on Pohjolan Sanomissa?” ja ”Miten yhteistyö Lapin Kansan ja Kainuun Sanomien kanssa näkyy Pohjolan Sanomissa?”

Opinnäytetyössäni on neljä varsinaista päälukua. Ensimmäisessä luvussa käsittelem kirjallisuuden pohjalta toimittajan perustehtäviä ja urheilujournalismin omia lainalaisuuksia normaaliin uutistoimitukseen verrattuna. Toisessa luvussa käyn läpi Pohjolan Sanomien historiaa ja tilannetta 2010-luvulla. Lisäksi selvitän, millaista on Pohjois-Suomen Median lehtien välinen yhteistyö. Kolmannessa luvussa käyn läpi pienen urheilutoimituksen työn haasteet ja paikallisuuden merkityksen. Neljännessä luvussa puran valitsemani seurantajakson ja analysoin sekä kerron havainnoistani. Luvussa analysoin myös kirjoittamana teos-osan.

2 UUTISEN JA URHEILU-UUTISEN EROT

2.1 Uutinen 2010-luvulla

Juttutyypeistä yleisin ja vanhin on uutinen. Uutisen tehtävänä on vastata kysymyksiin: mitä, missä, milloin, miksi, miten ja kuka. (Suhola ym. 2005, 100–101.) Toimittajan perustehtävä on välittää tietoa ja tehdä uutisia. Uutinen kertoo objektiivisesti ennen julkaisemattoman tiedon. Uutisen tulee olla ajankohtainen, yleisesti kiinnostava tai vaikuttaa vastaanottajan elämään sekä olla totta. Jutussa asiat pyritään kertomaan niin, että ydintiedot ovat nopeasti omaksuttavissa. Uutinen on kuitenkin aina toimittajan näkemys eri asioiden summasta. Jutussa ei ole koskaan kaikkea sitä tietoa mitä toimittajalla on. Siinä kerrotaan ainoastaan jonkin asiakokonaisuuden kiinnostavimmat ja tärkeimmät seikat. Jutussa toimittaja on tehnyt valinnan siitä, mitkä asiat hän on kokenut kaikista oleellisimmiksi. Luonnollisesti jutun sisältöön vaikuttaa myös sen pituus, eli onko se lyhyt vai pitkä. Uutinen on siis vain osan asiasta kertova esitys jostain esillä olevasta asiasta. (Huovila 2005, 47–48.)

Etenkin uutisjuttujen kohdalla esitetään asiat tietyssä järjestyksessä, sillä jutun on tarkoitus olla taloudellinen. Uutisessa esitetäänkin yleensä heti ensimmäiseksi tärkein asia, eli jonkin asian lopputulos. Näin ollen uutinen ei siis kunnioita aikajärjestystä ja on kronologian vastainen. Esimerkiksi onnettomuus uutisessa ensimmäiseksi kerrotaan kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä. Tämän kaltainen uutinen ei ole ymmärtämisen kannalta paras mahdollinen. Kronologinen juttu, joka esittäisi ensin asian taustat, olisi katsojalle ymmärrettävämpi. (Suhola ym. 2005, 101; Huovila 2005, 48.)

Median perusolemuksen kuuluu yllätyksellisyys, jonka tunnetuin tuote on uutiset. Kuluttajat haluavat median kuvaavan uutiset realistisesti. Nyky-yhteiskuntaan ja länsimaiseen elämäntapaan kuuluu tänä päivänä ihmisten aktiivinen median seuraaminen. Parhaimmassa muodossaan media on demokratian välikappale. Kaikki lukemiseen, katsomiseen ja kuluttamiseen liittyvät mittarit osoittavat, että median seuranta vie entistä enemmän aikaa ihmisten päivittäisestä ajankäytöstä. (Pietilä 2007, 11–12.)

Hyvän journalismin kriteerinä pidetään monipuolisuutta. Journalismin tulisi samanaikaisesti kertoa totuus ja jättää myös tulkinnan varaa jokaisen omalle totuudelle ja mielikuvalle. Enää ei myöskään pelkästään riitä, että toimittaja kertoo, mitä on tapahtunut. Nykyään pitäisi pystyä myös ennakoimaan sitä, mitä tulee tapahtumaan. (Kunelius 2000, 18, 23.)

2.2 Sanomalehti uutisvirran pyörteissä

Tänä päivänä ihmiset saavat uusimmat uutiset tietoonsa lähes välittömästi, milloin haluavat ja missä haluavat. Tiedon ja uutisten virta on 2010-luvulla ympärivuorokautista. Enää ei ole olemassa montaa sellaista aihealuetta, mistä et saisi reaaliajassa uusimpia uutisia niitä halutessasi. Reaaliaikaisessa maailmassa jutun uutuus ja tuoreus ovat itsestäänselvyksiä. Sen sijaan juttujen pohtivuus, kyky valaista arvokysymyksiä sekä nostaa esiin uusia näkökulmia ovat asioita, joita ei voi toteuttaa reaaliaikaisesti. (Kunelius 2000, 25.)

Internetistä on kasvanut perinteisille sanoma- ja iltapäivälehdille erittäin hankala vastustaja, mitä vastaan on vaikea kilpailla. Olen itse ollut aina erittäin kova lukemaan sanomalehtiä, ja olen välillä kysynyt itseltäni: Mitä uutta tavallinen maakuntalehti pystyy tarjoamaan tiedonjanoisille lukijoille? Urheilu-uutisten osalta vastaus on haastatteleman Pohjolan Sanomien urheilutoimittajan Jouni Valikaisen mukaan nimenomaan paikallisuus. Muiden urheilu-uutisten painoarvo ei ole hänen mielestään läheskään niin merkittävä (Valikainen, 2012).

Kansainvälisten uutisen osalta voidaan sanoa, että ne ovat jo vanhoja uutisia seuraavana päivänä, kun sanomalehti ilmestyy. Esimerkiksi, jos Jarkko Nieminen pärjää tenniskisoissa, niin sen tietävät kaikki asiasta kiinnostuneet seuraavaan aamuun mennessä. Uutinen on netistä luettu ja jopa televisiosta katsottu, sillä maksukanavia on tänä päivänä paljon. Lukijat kaipaavat nimenomaan paikallisia uutisia. (Valikainen, 2012.) Maakuntalehdessä kansainvälisten uutisten ensimmäinen paikka pitäisi olla lehden internetsivut (Lääkkölä, 2012).

Toisin sanoen sanomalehdissä olevat urheilu-uutiset ovat nykyään jo päivän myöhässä. Urheilusta lähetetään suorana melkein kaikki tapahtumat ja asiasta kiinnostuneilla on mahdollisuus katsoa tapahtumat joko suoraan televisiosta tai internetistä. (Lampela, 2012.)

2.3 Urheilu-uutinen nykypäivänä

Urheilu-uutiset edustavat toiminnan tekstilajia. Hyvä urheilujuttu yrittää löytää uutiskärjekseen jonkin erikoisen yksityiskohdan. Pelissä tapahtunut voitto ei ole enää seuraavana päivänä uutinen. Urheilujutuissa käytetään usein värikkästä kieltä, jossa latteuksia pyritään välttämään. Otsikot ovat myös usein värikkäitä. (Suhola ym. 2005, 105.)

Ennen esimerkiksi jääkiekko-ottelun peliselostukset olivat lehdissä samanlaisia: käytiin läpi ottelun ratkaisutekijät ja -henkilöt, arvioitiin tuomarityöskentelyä sekä tehtiin arvio tulevasta. Hyvin harvoin tavallisessa runkosarjan ottelussa tapahtui mitään sellaista, mikä muutti tämän sapluunan. (Pänkäläinen 1998, 6.) Pänkäläisen edellä mainitsemien peliselostuksen aika on ohi nykyisessä urheilujournalismissa. Haastatteleman Pohjolan Sanomien urheilutoimituksen esimiehen Juha Lampelan (2012) mukaan urheilu-uutinen on muuttanut muotoaan.

Jutun tekotapa on muuttunut viimeisten 10 vuoden aikana todella paljon. Perinteisessä jalkapallo-ottelun selostuksessa ottelu käytiin ennen läpi minuutti minuutilta ja loppuun laitettiin valmentajan kommentti. Nykyään tulos ei ole, varsinkin kun mennään ylempille sarjatasoille, varsinaisesti enää se uutinen. Juttu täytyy lähteä tekemään siltä pohjalta, mikä lopputulokseen on johtanut. Sama tilanne on myös arvo- ja kansallisten kisojen uutisoinnissa. Jutun malli on kaikkienensa muuttunut hyvin paljon. (Lampela, 2012.)

Pänkäläisen mainitsemien perinteisen kaavan jutun tekemisessä rikkoo jokin harvinaislaatuinen tapahtuma, kuten jääkiekko-otteluissa toisinaan sattuvat tappelut, joista on tällä vuosituhanella tehty jopa rikosilmoituksia. Viimeisimmän SM-liigassa tapahtuneen joukkotappelun jäljiltä jopa Suomen tasavallan silloinen presidentti Tarja

Halonen esitti oman mielipiteensä jääkiekko-otteluissa syntyvistä tappeluista. Halonen otti kantaa 26.11.2011 pelattuun Pelicans–HIFK otteluun, jossa suihkukomennuksen sai yhteensä 14 pelaajaa, sekä kummankin joukkueen päävalmentajat. Rangaistusminuutteja jaettiin yhteensä peräti 465, mikä on SM-liigan uusi ennätys. (Huopainen 2011, hakupäivä 21.12.2011.)

Länsinaapurimme Ruotsin iltapäivälehdet käyttivät pelistä seuraavanlaisia otsikoita: Jää muuttui taistelulentäksi, SM-liigan suurin skandaaliottelu ikinä ja Skandaaliottelu (Iltalehti 2011, hakupäivä 21.12.2011). Tämä kertoo osaltaan urheilun ja erityisesti jääkiekon merkityksestä tämän päivän suomalaisessa yhteiskunnassa. Tällä vuosituhannella on ajauduttu tilanteeseen, missä yhden jääkiekko-ottelun tapahtumat voivat olla seuraavan päivän pääuutisaihe. Tämänkaltaisen uutisointi kertoo myös siitä, että kaupallistuminen on vaikuttanut urheilujournalismiin. Urheilujournalismi on entistä enemmän sidoksissa merkittäviin media- ja rahoitustahoihin. (Boyle 2006, 5–6.)

Media on ollut varmasti merkittävin tekijä sille, että isoja sekä pienempiä urheilutapahtumissa sattuvia asioita rummutetaan iltapäivälehdissä paljon. Se voi osaltaan johtaa jopa siihen, että poliisi ottaa yksittäisen jääkiekko-ottelun tapahtumat syyniinsä. Tämänkaltaisen suuntaus ei ole hyväksi journalismille eikä urheilulle. Ikävä kyllä, tämä kertoo osaltaan myös siitä, että urheilujournalismi on tänä päivänä yksi lehtitalojen taloudellisen hyödyntävoittelun työväline (Pänkäläinen 1998, 5).

Päijät-Hämeen poliisilaitos selvitti kyseisen Pelicans–HIFK ottelun tiimoilta sitä, ylittyikö siinä esitutkinnan kynnys. Rikosnimikkeenä oli lievä pahoinpitely, josta voi saada sakkoja (MTV3 2011, hakupäivä 21.12.2011). Esimerkkinäni käyttämä Pelicans–HIFK-ottelu ei lopulta ylittänyt esitutkinnan kynnystä, mutta loi osaltaan jääkiekon ympärille paljon negatiivista keskustelua. Se oli uutisarvoltaan niin kova, että se oli urheilu-uutisten lisäksi hetken aikaa jopa valtakunnan uutisten yksi puheenaiheista. Tämän lisäksi tappelusta kysyttiin kommentteja melkein jokaiselta valtion virkamieheltä ja tappeluiden soveltuvuutta jääkiekkoon gallupoitiin kadunmiehiltä ja naisilta.

Medialla oli erittäin merkittävä vaikutus sen suhteen, kuinka iso asia joukkotappelusta tehtiin. Media lietsoi tapauksesta paljon vaarallisemman kuin se todellisuudessa olikaan.

Kyseisessä ottelussa käydyissä aikuisten miesten välisissä huterissa nyrkkitappeluissa ei kuollut kukaan, ei edes loukkaantunut. Joku saattoi saada mustelman poskipäähänsä. Haluan tässä kohtaa kuitenkin painottaa, että en itsekään pidä mielekkäänä kyseisen ottelun kaltaisia lukuisia epäspontaaneita tappeluita.

Kaiken aiheen ympärillä olleen mediahuomion jälkeen jääkiekon SM-liigan kurinpitoryhmälle ei jäänyt mitään muuta mahdollisuutta kuin antaa molemmille seuroille, Pelicansille ja HIFK:lle 10 000 euron sopimussakko kyseisestä joukkotappelusta. Lisäksi joukkueiden valmentajat Kai Suikkanen ja Petri Matikainen saivat kumpikin kahden ottelun toimintakiellon sekä tappeluihin osallistuneet pelaajat saivat tapahtumasta erimittaisia pelikieltoja. (MTV3 2011, hakupäivä 21.12.2011.)

Urheilu-uutisessa ei ole siis enää välttämätöntä tarvetta käsitellä juurikaan itse peliä. Erityisesti tapahtumissa ja peleissä joissa sattuu jotain poikkeavaa, lukijoita ei varmasti edes kiinnosta mikä oli ottelun tai tapahtuman lopputulos, tai ainakin se on täysin toisarvoinen tekijä. Olen itse kirjoittanut jutun, missä jääkiekko-ottelun lopputulos mainittiin viimeisessä lauseessa. Juttu ei kertonut pelin kulusta tai siitä kuka teki maalit, vaan se kertoi pelin tunniksi keskeyttäneestä taklauksesta. Juuri tämänkaltaisissa tapauksissa lukija ei kaipaa peliselostusta, vaan tietoa siitä, miten ja miksi peli oli niin kauan aikaa poikki.

Tämänkaltaiset jutut ja aiemmin mainittu Pelicans-HIFK-ottelu ovat toki ääripäitä urheilu-uutisten pelikentällä, mutta selvä muutos urheilu-uutisten sisällöissä on havaittavissa. Silloinkin, kun peli ei tarjoa katsojille mitään tavallisuudesta poikkeavaa, pyrkii urheilutoimittaja kirjoittamaan esimerkiksi tavallisesta jalkapallon tai salibandyn runkosarjaottelusta iskevän ja lukijaa koukuttavan tekstin. Tuloksen kertominen ensimmäisessä lauseessa ei ole enää se olennaisin asia. Nykyään lukijat vaativat kerrottavan paljon enemmän kuin 10 vuotta sitten.

3 POHJOLAN SANOMAT

3.1 Pohjolan Sanomien historia

Tiedotusvälineet erotetaan neljään eri toimialueeseen levikki-, näkyvyys ja kuuluvuustarkastelun pohjalta (Huovila 2004, 13). Kesätyö- ja samalla työharjoittelupaikkani Pohjolan Sanomat kuuluu toimialueeltaan maakunnalliseen. Muut eri tiedotusvälineiden toimialueet ovat kansainvälinen, kansallinen ja alueellinen (Huovila 2004, 13).

Pohjolan Sanomien ensimmäinen numero ilmestyi 10. elokuuta vuonna 1915. Sitä ennen lehti kantoi nimeä Tornion Laakso. Ensimmäisellä numerolla oli sivuja kokonaiset neljä ja sitä painettiin noin 700 kappaletta. Vielä tuolloin kaikki lehden tekemiseen liittyvät vaiheet tehtiin kirjapainossa käsin. Juttujen ja ilmoitusten käsikirjoituksen ohella myös latominen ja postitus tehtiin käsivoimin. (Jussila 2005, 21.)

Reilun kolmen vuoden kuluttua Pohjolan Sanomien ensimmäisestä numerosta lehti otti askeleen eteenpäin. Pohjolan Sanomien silloinen päätoimittaja Uuno Hannula julisti pääkirjoituksessaan 2.10.1918 lehden alkavan ilmestyä kuusipäiväisenä aiemman kolmen numeron sijasta. Jussilan mukaan uudistus oli tuohon maailmantilanteeseen nähden rohkea, sillä kaikki maksoi sodan jälkeen kymmenin, jopa sadoin kerroin enemmän kuin ennen sotia. Useat lehdet olivat joutuneet päivittäin supistamaan lehden kokoa ja osa joutui jopa keskeyttämään ilmestymisen. (Jussila 2005, 60.)

Toinen merkittävä asia, mikä tapahtui vuoden 1918 syksyllä, oli Pohjolan Sanomien siirtyminen maalaisliiton lehdeksi. Tätä ennen Pohjolan Sanomat oli puolueeton, mitä se on uudelleen tänä päivänä lehden irtaannuttua poliittisesta kentästä. Seitsemänpäiväiseksi lehdeksi Pohjolan Sanomat siirtyi vasta 1980. Tällöin tilanne tuli käytännössä pakon eteen, sillä Pohjolan Sanomien kovin kilpakumppani Lapin Kansa siirtyi kemiläisten tietämättä seitsemänpäiväiseksi. Pohjolan Sanomien ensimmäinen maanantainnumero ilmestyi 3.11.1980. (Jussila 2005, 61, 157.) Jussilan (2005, 159) mukaan jälkiviisaana on helppo todeta, että suhteellisen vahvoista taloudellisista asemistaan Pohjolan Sanomien olisi pitänyt seitsemänpäiväistyä jo kun sitä suunniteltiin 60-luvun alkupuolella.

Vielä 1980-luvun alussa Pohjolan Sanomilla oli paikallislehtiä muun muassa Kolarissa, Sodankylässä ja Ranualla. Tullessa 80-luvun puoliväliin joutui Pohjolan Sanomat kuitenkin luopumaan useiden paikallis- ja kaupunkilehtien pitämisestä, koska se ei ollut enää kannattavaa. Niinpä Pohjolan Sanomat vetäytyi omille kairoilleen Kemi-Tornion seudulle ja Tornionlaaksoon – siis huomattavasti ennen kuin Alma Media otti lehden haltuunsa, mikä tapahtui vasta 90-luvun jälkipuoliskolla. (Jussila 2005, 159–160.)

Laman iskiessä Suomeen 90-luvun alkupuolella myös maakuntalehtien levikit lähtivät laskuun. Pohjolan Sanomilla levikkiluvut laskivat nopeasti ja lamasta alkanut muuttokierre pois lehden levikkialueelta oli vaikutukseltaan erittäin rankka. Nykyinen ihmisten juurettomuus heikentää pysyvyyden sidettä, mikä lehden tilaamiseen liittyy. Tämänkaltaisten ongelmien kanssa on paininut koko maan päivälehdistö. (Jussila 2005, 168–169.)

1970-luvun alkupuolella Pohjolan Sanomiin harjoittelijaksi tulleella lehden nykyisellä päätoimittajalla Heikki Lääkkölällä on noin 40 vuoden kokemus lehden tekemisestä. Hän on ollut Pohjolan Sanomissa toimitussihteeri, taloustoimittaja ja uutispäällikkö ennen siirtymistään päätoimittajaksi vuonna 1996. Monet asiat ovat muuttuneet Lääkkölän pitkän työhistorian aikana. (Lääkkölä, 2012.)

Yksi merkittävimmistä muutoksista on valmistumisprosessin muutos, eli siirtyminen kohopainosta offset-painoon. Lisäksi kaikenlainen tietotekniikan kehitys on ollut merkittävää, mikä nykyään huipentuu työasemataittoon ja nettisivujen tekemiseen. Voi siis sanoa, että tekninen muutos on yksittäisenä muutoksena kaikkein suurin. Kuvaavaa on se, että Lääkkölän tullessa alalle käytössä oli vielä käsivälitteiset puhelimet, faksia ei ollut keksitty ja pc-tietokoneet tulivat vasta vuonna 1980. Kaikki tavat, millä lehteä tehdään nyt, ovat muodostuneet viimeisen 25-vuoden aikana. Eikä mikään ole valmista vielä, sillä asiat kehittyvät jatkuvasti eteenpäin. (Lääkkölä, 2012.)

Lääkkölän (2012) mukaan itse journalismi ei ole kokenut niin suurta muutosta kuin lehden tekemiseen liittyvät tekniset uudistukset. Journalismin sydän ei sinällään ole muuttunut, mutta julkipanovisuaalisuus on kehittynyt huomattavasti. Journalismin sisällä tämä tarkoittaa sitä, että ei katsota pelkästään jutun sisällöllistä substanssia, vaan miten se tarjotaan lukijalle. (Lääkkölä, 2012.)

3.2 Pohjolan Sanomien asema nykyisessä taloustilanteessa

Kun sanomalehdet vielä viime vuosituhanella näkivät tehtäväkseen parantaa maailmaa oman aatekehityksensä näkökulmasta, ovat ne muuttuneet liikeyrityksiksi, jotka kiinnostavat myös muita kuin lehtien kustantamiseen erikoistuneita sijoittajia. Viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana kehitys onkin johtanut siihen, että lehdet ovat ketjuuntuneet. Se on puolestaan aiheuttanut lehtien sisältöjen yhtenäistymistä. (Suhola 2005, 20.)

Ignacio Ramonet (Suhola 2005, 20) sanoo asian vielä suoremmin: Tiedotusvälineet ovat yhä kiivaamman kilpailun alistamia ja kaupalliset paineet vain kasvavat. Yhä useammin tiedotusvälineiden johtoon valitut henkilöt tulevat suoraan yritysmaailmasta eivätkä enää journalistien joukosta. Heidän on vaikeampi vaistota tiedonvälityksen uskottavuuteen liittyviä kysymyksiä, sillä heidän silmissään ”uutisbisnes” on ennen kaikkea keino tehdä voittoa. Koska erityisesti sanomalehdet ovat ajautuneet vaikeaan taloudelliseen tilanteeseen, joutuvat lehdet kuuntelemaan asiakkaitaan entistä tarkemmin. Lehdet eivät voi tarjota enää pelkästään omia ajatuksiaan lukijoille. (Suhola 2005, 20.)

Pohjolan Sanomien levikkimäärä on tällä hetkellä noin 20 000 ja sillä on 49 000 päivittäistä lukijaa (Kärkimedia 2012, hakupäivä 4.2.2012). Alma Median tytäryhtiöön Pohjois-Suomen Media Oy:öön kuuluva Pohjolan Sanomat joutuu tällä hetkellä monien muiden sanomalehtien tavoin painimaan levikin laskun kanssa. Lisäksi suurin osa suomalaisista mediataloista on vaikeassa talouskurimuksessa. Tätä kirjoittaessani Pohjois-Suomen Mediassa on käynnissä yt-neuvottelut, joilla pyritään saamaan yhdeksän henkilötyövuotta pois. Lisäksi esimerkiksi Sanoma Newsistä pistetään ulos 126 henkilöä ja Sanoma Magazine heikentää avustajasopimuksia. (Aro 2012, 8.)

Vuoden 2011 tammikuussa kaikki Pohjois-Suomen Media Oy:n lehdet vaihtoivat formaattinsa broadsheetistä tabloidiksi, mikä tarkoitti sekä lehden sivukokoon että tyylin muutosta. Tabloidiin vaihto muistutti muuttoa isommasta asunnosta pienempään: kaksion kalusteet eivät mahdu yksiöön. (Pulkkinen 2008, 71, 81.) Tabloid-kokoon siirtymisen etuina pidettiin sen lukijaystävällisyyttä, sillä lehti on helppo ottaa mukaan. Vaikeutena nähdään muun muassa entisen kokoisten mainostulojen kerryttäminen

selvästi pienemmällä lehtisivuilla. Yhteistuotanto on tabloid-koossa helpompaa siksi, että yhteisesti tuotettava ja lehtien keskenään jakama osa voi olla pienempi. Pohjois-Suomen Media Oy:n tavoitteena oli, ettei uudistus leikkaisi ilmoitustuloja. Tavoitteena oli pitää kokosivun hinta ennallaan, vaikka sivun koko puolittui entisestä. (Virta 2010, hakupäivä 27.11.2011.)

Olin kesän ja alkusyksyn aitiopaikalla Pohjolan Sanomissa kuulemassa, kuinka jotkut lukijat peruivat lehden tilauksensa. Suurin osa ilmoitti syyksi juuri muutoksen tabloid-formaattiin. Kesällä järjestettiin muun muassa talon sisäinen ideointikilpailu, jonka tarkoituksena oli keksiä ideoita, joilla levikki saataisiin takaisin nousuun. Tilanne on vaikea, sillä lehtimarkkinat ovat Suomessa poikkeuksellisen täynnä. (Huovila 2004, 13–14.) Tabloid-uudistuksessa lukijat ovat voimakkaasti kritisoineet paikallisuuden hävinnan lehdestä. Pohjolan Sanomilla riittääkin työsarkaa todistaa lukijoilleen, ettei näin ole suinkaan tapahtunut (Lääkkölä, 2012).

Pohjolan Sanomien päätoimittaja Heikki Lääkkölä myöntää, että lehden taloudellinen tilanne voisi olla huomattavasti parempi. Pohjolan Sanomat on taantuvalla teollisuusalueella ilmestyvä lehti ja jos alueella ei ole kasvua, niin silloin on lehdenkin vaikeaa saada kasvua. Tällä hetkellä myös muilla lehdillä on haasteena levikin säilyttäminen tilanteessa, jossa kustannukset nousevat. Tilanne on siis kaikin puolin haastava. (Lääkkölä, 2012.)

Lääkkölän (2012) mukaan tiukasta taloudellisesta tilanteesta selvitään, eikä painettu sanomalehti ole tulossa tiensä päähän. Lääkkölä (2012) näkee, että levikin saaminen takaisin nousuun vaatii kaikkien toimintojen hiomista. Toimituksellisessa työssä se tarkoittaa mahdollisesti entistä suurempaa satsaamista paikallisuuteen. Se tarkoittaa myyntityön tehostamista, eli jos vanhan tapaiset kampanjat eivät nosta levikkiä, se tarkoittaa että pitää kehittää uusia. Yritystoiminnassa ei ole mitenkään tavatonta, että on haastavampia aikoja. (Lääkkölä, 2012.)

”Jokaisen pitää tajuta, että tätä hommaa ei kukaan tee meille valmiiksi. Ei ole ketään ulkopuolista, joka laittaa tämän asian meille kuntoon, vaan kyllä se edellyttää pirunmoista työntekoa meiltä kaikilta.” (Lääkkölä, 2012.)

Kustannustehokkuuden tähdentämiseen voi sisältyä myös omat riskinsä. Tuota tärkeää asiaa alleviivattaessa ei saisi missään nimessä unohtaa, että tavoitteena tulee kaiken aikaa olla hyvän lehden tekeminen (Pietilä 1995, 28).

Lähtitulevaisuudessa on monia asioita, joihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Painettu sanomalehti säilyy, mutta lehdillä on lisäksi monenlaisia muita jakelukanavia. Esimerkiksi Pohjolan Sanomista on pian tulossa tabletti- sekä kännykkäversio ja nämä vaihtoehdot pitää pystyä kaupallistamaan. (Lääkkölä, 2012.)

”Meidän työhän ei ole painetun lehden tekeminen. Meidän työ on paikallisten ja alueellisten uutis- ja ilmoitustietokantojen tekeminen ja niiden myyminen eri tavalla. Nyt se vielä onnistuu painetussa lehdessä parhaiten. Mutta niin kuin sanoin, painaminen ei ole meidän bisnes vaan tietokantojen myyminen, ja näihin älypuheliiniin ja tabletteihin pitäisi päästä hyvin kiinni.” (Lääkkölä, 2012.)

3.3 Pohjois-Suomen Median lehtien välinen yhteistyö

Tabloid-uudistuksen yhteydessä Lapin Kansan, Pohjolan Sanomien ja Kainuun Sanomien toimitusten yhteistuotantoa oli tarkoitus lisätä (Virta 2010, hakupäivä 27.11.2011). Viime kesän työpaikassani Pohjolan Sanomissa ilmestyy samoja juttuja kuin porilaisessa Satakunnan Kansassa tai kajaanilaisessa Kainuun Sanomissa. Kyseisillä lehdillä ei ole mitään tekemistä maantieteellisesti, mutta ne kuuluvat samaan Alma-konserniin. Ollessani Pohjolan Sanomissa sain konkreettisesti huomata, mitä lehtien ketjuuntuminen tarkoittaa. Pohjolan Sanomien, Lapin Kansan ja Kainuun Sanomien urheilutoimituksissa tehdään jokapäiväistä yhteistyötä. Urheilusivujen lähtöaukeamalla olevat hyllyt ja internetsivujen päivitys tehdään kolmen PSM-lehden kesken kahden viikon vuoroissa ja lehdessä olevaa sisältöä jaetaan osittaisina sivusiirtoina jokaisen kolmen lehden kanssa.

Jouni Valikaisen (2012) mielestä yhteistyö Pohjois-Suomen Median lehtien välillä on suhteellisen toimivaa.

”Urheilun osalta yhteistyö on hyvinkin tiivistä. Me pelaamme avoimin kortein ja kaikki urheilutoimittajat tietävät mitä kussakin toimituksessa tapahtuu, mikä heillä tulee pääjutuksi ja mitä aiheita heillä on. Lisäksi mietitään kiinnostaisivatko ne meitä. Yksi ongelma on se, että Kainuun Sanomat on oma alueensa. Olemme hiukan liian kaukana toisistamme maantieteellisesti katsottuna. Lapin Kansan kanssa voimme jopa taittaa samanlaisia sivuja. Esimerkiksi, jos Kaisa Mäkäräinen voittaa

maailmancupissa ja kumpikin lehti tietää, että se tulee molemmille pääjutuksi. On turha tehdä samaa työtä kahteen kertaan, jos sen voi tehdä pelkästään yhden kerran.” (Valikainen, 2012.)

Yhteistyön avulla voi siis säästää aikaa taittamisen osalta ja silloin jää enemmän aikaa muun sisällön miettimiseen, mikäli jokin toinen PSM-lehti ottaa pääjutun taittamisen huolekseen. Koko lähtöaukeaman taittaminen on harvinaista. Tällaisissa tilanteissa Kainuun tai Rovaniemen paikalliset pienemmät, esimerkiksi kahden tai yhden palstan jutut, vaihdetaan omiin, tai johonkin muuhun uutiseen, mikäli katsotaan etteivät ne kiinnosta Pohjolan Sanomien levikkialueen lukijoita. Tavallisempaa ja miltei joka viikkoista on se, että jokin lehti taittaa kaikkia tai pelkästään toista PSM-lehteä kiinnostavan pääjutun. Tämänkaltainen yhteistyö helpottaa työntekoa, sillä maakuntalehden urheilutoimituksissa on harvoin liian rauhallista.

Myös Lääkkölä (2012) näkee yhteistyön merkityksen tärkeänä. Hänen mielestään sitä voidaan viedä vieläkin pidemmälle.

”Pohjois-Suomen Median urheilutoimituksissa on tällä hetkellä 10 urheilutoimittajaa. Meillä ja Kainuun Sanomissa on kolme ja Lapin Kansassa neljä. Jos asioita pystytään tekemään suunnitelmallisesti yhdessä, niin työn jälki on aivan erilaista, kuin että kaikki tekisivät sitä vain omassa piirissään. On paljon asioita, jotka voidaan tehdä yhteisesti paremmin kuin yksin. Yhteistyöstä huolimatta jokainen huolehtisi kuitenkin paikallisesta tontistaan. Minun visio on jopa se, että meillä olisi Pohjois-Suomen Mediassa ainoastaan yksi urheilutoimitus.” (Lääkkölä, 2012.)

4 PIENEN URHEILUTOIMITUKSEN HAASTEET

4.1 Urheilijasta urheilutoimittajaksi

Suomessa kirjoitetut ensimmäiset urheilujutut syntyivät 1920-luvulla urheilusta kiinnostuneiden toimesta, mikä on jättänyt oman jälkensä urheilujournalismiin. Vielä viime vuosituhanella urheilutoimittajiksi siirryttiin yleensä urheilukentän eikä opinahjon kautta. Kouluttamattomuus ja akateemisuuden puute ovat myös urheilutoimittajien työtä leimaava piirre. Hyvin harva urheilutoimittaja on akateemisesti kouluttautunut ja suurin osa työskentelee ylioppilaspoljalta. Väitetään, että akateemisuuden puute näkyy osittain siinä, etteivät urheilutoimittajat osaa juuri analyttisesti arvioida omaa työtään. Urheilukirjoittamisen perinnettä on moitittu huonoksi, journalistisesti ohueksi, kritiikittömäksi, epäanalyttiseksi, nationalistiseksi ja sokeasti innostuneeksi. (Jokinen 1990, 77, 81.)

Ensimmäiset urheilujutut kirjoitettiin enemmän urheilua kuin journalismia tuntien. Tämä perinne säilyi melko pitkälle viime vuosituhanen loppupuolelle. (Pänkäläinen, 1998, 5, 7.) Vielä jotain vuosikymmeniä sitten mediayhtiöt pitivät tärkeämpänä, että urheilutoimittajalla oli henkilökohtaista urheilun tuntemusta, kuin että olisi ollut tietoa ja kokemusta journalismista. (Beck & Bosshart 2003, 15.)

Mediassa näyttää aina löytyvän tilaa entisille tai edelleen aktiivitasolla urheileville, jotka pääsevät ilman koulutusta suoraan urheilutoimittajiksi. Tällaisia ovat muutamia mainitakseni entinen keihäänheittäjä Mikaela Inberg, entinen jalkapalloilija Antti Pohja ja ammattilaispikaluistelijä Mika Poutala. Urheilutoimittajaksi haluaa myös Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulussa medianomi-linjalla opiskeleva ampumahiihtäjä Kaisa Mäkäräinen (Mäkäräinen 2011, hakupäivä 15.12.2011). Suomen vuoden 2011 parhaaksi urheilijaksi valittu MM-kultamitalisti Mäkäräinen on hyvä esimerkki siitä, ettei viime vuosituhanen perinne ole täysin kadonnut. Syksyllä 2010 opiskelunsa aloittanut Mäkäräinen ei tosin ole ymmärrettävistä syistä johtuen ehtinyt suorittamaan vielä yhtään kurssia (Mäkäräinen 2011, hakupäivä 15.12.2011).

Tutulla naamalla saa varmasti tiettyjä ovia helpommin auki, vaikkei akateemista koulutusta olisikaan suoritettuna. Lisäksi entisillä huippu-urheilijoilla on usein sellaista

tietoa ja omakohtaista kokemusta mitä pelkällä puulaakitason urheilutaustan omaavalla urheilutoimittajalla ei ole. Urheilutoimittajilta ei ole tavallisesti edellytetty korkeakoulututkintoa ja menestys urheilukentillä on laskettu heidän ansioikseen. Tämä on vaikuttanut urheilutoimittajista vallitsevaan, jossain määrin vähättelevään, kuvaan. (Rowe 2001, 43–44.)

Uusi korkeasti kouluttautunut sukupolvi on kuitenkin tullut työmarkkinoille. Suuntaus tulee luultavasti tällaisena myös pysymään, sillä nyky-yhteiskunnassa koulutuksen merkitys on aivan eri asemassa kuin viime vuosituhanella ylipäätään työelämään siirtyneillä. Vanhemmissa ikäryhmissä on muita enemmän pelkän ylioppilastutkinnon suorittaneita urheilutoimittajia, koska he ovat lähteneet työelämään heti lukion päättymisen jälkeen (Itkonen & Ilmanen & Matilainen & Jaskari 2008, 41). Uusimmat tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, että urheilutoimittajat ovat paremmin koulutettuja ja kokevat työnsä arvokkaammaksi kuin 2-3 vuosikymmentä sitten. (Beck ym. 2003, 15.)

Vuoden 1981 Urheilulehden artikkelissa kuitenkin jo harmiteltiin sitä, ettei urheilutoimittajana ollut enää kovinkaan montaa entistä huippu-urheilijaa (Pänkäläinen 1998, 5). Kuten Kaisa Mäkäräisen esimerkki osoittaa, vielä tänäkin päivänä urheilujournalismin alalle suuntautuu ihmisiä, joilla on vahva urheilutausta ja siitä johtuen myös jonkinlainen näkemys urheilusta (Pänkäläinen 1998, 173).

En ole ollut itse mikään huippu-urheilija, vaikka urheilutoimittajan urasta haaveilen. Harrastin jääkiekkoa ja jalkapalloa kilpatasolla lapsuus- ja nuoruusvuoteni. Ylsin jääkiekossa 16-vuotiaana Lapin aluejoukkueeseen, joka osallistui Vierumäellä järjestettyyn Suomen aluejoukkueiden väliseen turnaukseen. Tästä turnauksesta valittiin myös alle 17-vuotiaiden maajoukkueeryhmä. En tullut valituksi, enkä päässyt tätä turnausta lähemmäs huippu-urheilua, vaikka kilpailumielessä urheilin. Myös Pohjolan Sanomien kaikilta urheilutoimittajilta löytyy urheilutaustaa. Jari Stolt on pelannut aikoinaan nuorten SM-sarjassa jalkapalloa. Kuten siis tutkimukset ja oma tulkintani osoittavat, ei ole aivan väärin arvella, että urheilutoimittajiksi hakeutuvista erittäin moni omaa jonkinlaisen urheilutaustan.

Urheilutaustasta on oman kokemuksen pohjalta selvästi apua, kun kirjoittaa nimenomaan urheilu-uutisia. Jos urheilutoimittajalla on kokemusta kilpatason urheilemisesta, se auttaa pääsemään haastateltavina olevien urheilijoiden sielunmaisemaan paremmin kiinni ja ymmärtämään esimerkiksi eri lajien sääntöjä ja termistöä. Hyvän urheilujournalistin laatuvaatimukset on tiivistetty kuitenkin hyvin tiiviisti: sujuva kirjoitustaito ja tietämys urheilusta (Pänkäläinen 1998, 8).

Urheilutoimittajilla on sangan suuri lukija- tai kuulijakunta, mutta siihen nähden melko heikko ammatillinen asema (Rowe 2001, 36). Urheiluosastot on koettu lehtien toimituksissa marginaalisiksi. Urheilujournalistit ovat usein muilla osastoilla työskentelevien toimittajakollegoiden kritiikin kohteena. Tämä juontaa mahdollisesti juuri urheilujournalistien vähäisestä koulutustaustasta muihin toimittajiin nähden. Lisäksi arvostelua on herättänyt hyvään journalismiin kuulumaton urheilijoiden kanssa kaveeraaminen. (Beck ym. 2003, 15.)

Haluttomuudesta ottaa urheilutoimitukset todesta seuraa ristiriitainen johtopäätös. Urheilutoimittajien kirjoituksia kyllä luetaan paljon, mutta he eivät saa osakseen suurta arvostusta. Urheilutoimittajien työhön kohdistuu myös ristiriitaisia paineita. Heiltä odotetaan objektiivista kerrontaa, kriittistä tutkintaa, urheilun ja joukkueiden puolustamista sekä fanien edustamista – joskus jopa tätä kaikkea samanaikaisesti. Edelleenkin ei ole tavatonta pitää urheilutoimittajan etuna sitä, että hän on itse entinen huipputasoinen kilpaurheilija. (Rowe 2001, 36–37.)

Urheilujournalismia voidaan tarkastella osana tiedotusvälineiden tuotantojen kokonaisuutta. Urheilujournalismiin liittyy ominaisuuksia, jotka erottavat sen selkeästi muusta journalismista. Urheilujournalismi on moniulotteisten ja ristiriitaisten kulttuuria tuottavien tekijöiden luomaa. Periaatteessa urheilutoimitukset toimivat samalla tavalla kuin toimitusten muutkin osastot. Työhön kuuluu raportointi oleellisista asioista omaan aiheeseen liittyen. Siinä missä taloustoimittajat seuraavat ja kertovat osakekaupoista lukijoita kiinnostavalla tavalla, urheilutoimittajat istuvat urheilutapahtumissa ja kuvailevat niiden tapahtumia kiinnostavasti. (Itkonen ym. 2008, 25; Rowe 2001, 39.)

4.2 Pohjolan Sanomien urheilutoimittajan arki

Pohjolan Sanomissa urheilutoimittajalla on kolmen viikon kierto, joista kahtena viikonloppuna ollaan töissä ja yhtenä vapaalla. Puolet vuoroista on iltaa ja puolet niin sanottua aamua, joka on yhtä kuin kirjoitusvuoro. Usein kirjoitusvuoroja tehdään kuitenkin iltapainotteisesti, mikäli alueella on jokin urheilutapahtuma. Vuorokierto pitää sisällään kaksi pitkää työputkea: kuusi ja seitsemän päivää. Vastapainona on kuuden päivän vapaa. Työt painottuvat pääsääntöisesti iltaan ja viikonloppuun. Kolmen henkilön urheilutoimituksessa työ vaatii tapahtumien mukana elämistä. Työntekijältä tarvitaan joustoa ja mukautumista, sillä urheilutoimittajan työ ei ole kellokortin mukaista. Asiat tapahtuvat joskus aikataulussaan, mutta tasaisen usein tulee vastaan tapahtumia, joita ei ole Pohjolan Sanomien urheilun tapahtumalistalla tai mitkä eivät ole aikataulussa. Työ on erittäin monimuotoista ja melko usein kiireistä. Varsinkin viime vuosina kiire on lisääntynyt aikataulujen kiristymisen myötä. (Lampela, 2012.)

Urheilutoimituksen normaaliksi arjeksi voidaan kutsua viikonloppuja. Iltavuorolainen, eli taittava urheilutoimittaja, istuu tällöin alas kello 15.00 ja nousee vasta kello 22 jälkeen. Kirjoitusvuorossa olevalla toimittajalla riittää yleensä myös tehtävää. Erityisesti talvella viikonloput ovat välillä todella kiireisiä. Urheilutapahtumat painottuvat melkein aina viikonloppuihin, joten on luonnollista, että silloin on kaikkein kiireisintä. Arkipäivinä ehtii kirjoittamaan niin sanotusti omia juttuja, kuten henkilöjuttuja. (Valikainen, 2012.)

Urheilutoimituksessa on siis kaksi eri tehtävää: taittovuoro ja kirjoittavan toimittajan vuoro. Kyseiset tehtävät eroavat toisistaan täysin. (Valikainen, 2012.) Taittaminen tarkoittaa sitä, että jutuista ja kuvista kootaan lehden sivuille mahdollisimman visuaalisesti ja sisällöltään kiinnostava kokonaisuus. Taittovuorossa oleva urheilutoimittaja on samalla myös urheiluosaston nimellinen uutispäällikkö, sillä hän tekee ratkaisut siitä, mitä uutisia lehteen laitetaan ja millaisella arvotuksella. PSM-lehdistä Pohjolan Sanomissa ja Kainuun Sanomissa taittaminen on urheilutoimituksen vastuulla käytännössä alusta miltei loppuun saakka. Taittajat tekevät käytännössä vain viimeistelyt. PSM-lehdistä Lapin Kansan urheilutoimitus ei taita omia sivujaan millään tavoin.

Taittäminen tarkoittaa otsikoiden, juttujen, kuvien ja graafisten esitysten sijoittamista lehden sivulle. Taittäminen kertoo siitä, mitä toimituksessa on pidetty tärkeänä. Jutun näyttävyyttä voidaan lisätä otsikon suurella koolla ja palstaleveydellä. Otsikon palstaleveys ja kirjainten pistekoko kertovat uutisten keskinäisen tärkeysjärjestyksen. Yleissääntö on se, että mitä ylempänä sivulla uutinen on, sitä tärkeämpänä sitä pidetään. Vastaavasti mitä edempänä lehteä tai osastoaan uutinen on, sen tärkeämmäksi se on arvoitettu. Paikallisuuden vuoksi sama uutinen voi olla toisen lehden pääuutinen, mutta jossain toisessa lehdessä sitä ei katsota tarpeelliseksi julkaista ollenkaan. Uutisten tärkeys on tietenkin suhteellista ja joku toinen olisi voinut valita toisen uutisen pääuutiseksi. (Hämäläinen 2010, hakupäivä 9.12.2012.)

Pohjolan Sanomien urheilutoimituksella on käytössään STT:n, Urheilutiedon sekä muiden Alma Median konserniin kuuluvien sanomalehtien juttutarjonta. Tästä tarjonnasta taittovuorolainen valitsee parhaaksi katsomansa urheilu-uutiset. Yleisesti ottaen voi sanoa, että kaikki muut paitsi Lapin Kansalta ja Kainuun Sanomilta tulevat jutut joudutaan käsittelemään niin sisällön kuin ulkoasun puolesta. Pohjolan Sanomissa ei esimerkiksi käytetä väliotsikoita, joita vielä muualla käytetään yleisesti. Juttujen pituutta joudutaan usein lyhentämään tilan puutteen vuoksi, mikä on haasteellista, jotta juttu olisi vielä lyhentämisen jälkeenkin loogisesti etenevä.

Pohjolan Sanomien urheilusivuilta ei löydy jokaisena päivänä paikallisia urheilu-uutisia. Tämä selittyy jo yksistään sillä, että jokaisena päivänä ei ole vuorossa olevaa kirjoittavaa urheilutoimittajaa (Valikainen, 2012). Toinen syy löytyy siitä, että aina ehdotettu haastattelu-aika tai päivä ei sovi haastateltavalle. Näin ollen jutun tekeminen siirtyy, ja koska vuorossa on kerrallaan vain yksi kirjoittava urheilutoimittaja jää paikallisuuden ylläpitäminen tämän yhden toimittajan harteille.

Viikonloppuisin kirjoitusvuorossa oleva toimittaja joutuu valitettavan usein tekemään juttunsa puhelinhaastattelun pohjalta. Kysymys ei ole toimittajan laiskuudesta, vaan ajan puutteesta ja siitä ettei vieraspeleihin ole mahdollista lähteä. Kirjoittavan urheilutoimittajan on yhden vuoron aikana tehtävä yleensä useita juttuja. Tämän vuoksi on käytännössä mahdotonta käydä katsomassa edes levikkialueella pelattavaa ottelua alusta loppuun, sillä yksi ottelu kestää lajista riippumatta noin kaksi tuntia. Poikkeuksen pelien seuraamiseen tekevät pääjutuiksi tulevat pelit, jotka pelataan levikkialueella. Ne

katsotaan alusta loppuun. Muut pienemmällä koolla lehteen tulevat jutut pyritään kirjoittamaan ennen pääjuttua tai ainakin ne, mitkä ovat aikataulun puolesta mahdollisia tehdä. Loput jäävät iltavuorossa olevan taittajan tehtäväksi ja ovat taittajalle periaatteessa ylimääräisiä tehtäviä, mitkä on kuitenkin tehtävä.

Soittamalla tehtyjen juttujen huono puoli on se, että pelin kulusta ja tapahtumista ei saa välttämättä oikeaa kuvaa, sillä jutussa käy ilmi ainoastaan valmentajan tai pelaajan oma näkemys. Soittamalla tehtyjen juttujen tekeminen ei ole toimittajan kannalta mukavinta, eikä journalismin kannalta paras vaihtoehto. Toisaalta, jos toimittaja lähtee Haaparannalle tai Tornioon katsomaan pelin on se yli kolmen tunnin reissu. Tämän jälkeen odottaa mahdollisesti jopa 10 puhelimella tehtävää juttua, mitkä pitää saada lehteen. (Valikainen, 2012.) Tämä asettaa rajansa pelien seuraamiseen paikan päältä.

4.3 Paikallisuuden merkitys Pohjolan Sanomissa

Paikalliset uutiset ovat lehden levikkialueella ihmisille tapahtuvat, heitä kiinnostavat ja heidän tekemänsä asiat, eli alueella tapahtuvat asiat tai joilla on linkki alueella ilmestyvään lehteen (Lääkkölä, 2012). Paikallinen uutinen on sellainen, mikä koskettaa levikkialueen ihmisiä. Ne ovat nykyään entistä tärkeämpiä ja paikallisen uutisen merkitys on ainoastaan korostunut. (Lampela, 2012.)

Lampelan (2012) mukaan paikallisuus on korostunut Pohjolan Sanomissa, jos sitä verrataan 10–15 vuoden takaiseen määrään. Lehti on muuttunut tuona aikana ja se on muuttunut nimenomaan paikallisempaan suuntaan. Pohjolan Sanomissa on nostettu asioita jopa kansallisten ja kansainvälisten uutisten ohi, jos siihen vain on ollut aihetta ja tilaisuus. Muutos on ollut ennen kaikkea määrätietoista. (Lampela, 2012.) Pohjolan Sanomissa huomioidaan entistä paremmin kaikki tapahtumat mitä alueella järjestetään. Huomioimatta ei jää oikeastaan juuri mitään. Enemmän painotetaan edelleenkin paikallisuutta, koska paikalliset ihmiset haluavat lukea paikallisista urheilijoista. (Valikainen, 2012.)

On muutamia lajeja, joilla on erityisen vahvat perinteet Pohjolan Sanomien levikkialueella, kuten jalkapallo, jääpallo ja hiihto. Jääpallon seuranta Pohjolan

Sanomissa oli vielä äskettäin melko suurta johtuen useita Suomen mestaruuksia voittaneesta Tornion Palloveikoista. (Valikainen, 2012.) Haaparannalla pelaava HT Bandy pelasi viime kaudella vielä Ruotsin pääsarjassa Elitserienissä. Viime kaudella HT Bandyssä pelasi useita paikallisia Suomen maajoukkue-tason jääpallolijoita, mikä lisäsi joukkueen kiinnostavuutta Pohjolan Sanomien näkökulmasta. Suomessa jääpallo on isossa kuvassa ainoastaan marginaalilaji. Ruotsissa jääpallo nauttii aivan toisenlaista suosiota kuin Suomessa. Jääkiekon osalta Pohjolan Sanomien levikkialue on varmasti niitä harvoja paikkoja, missä lajin suosio ei yllä jääpallon tasolle (Valikainen, 2012). Tällä kaudella ToPV:n sekä HT Bandy:n menestys on ollut vaisumpaa, mikä näkyy suoraan juttujen pituuksissa, eli tavassa millä lajeja arvotetaan kulloisellakin hetkellä.

Jääkiekon merkitys on Pohjolan Sanomien levikkialueella noussut, ei tasollisesti, mutta määrällisesti. Jääkiekossa on lehden levikkialueella niin paljon harrastajia, että sen merkityksen nouseminen on ollut väistämätöntä. Alppihiihto on ollut Kalle Palanderin ansiosta erittäin tarkassa seurannassa ja on osittain vieläkin. Tosiasia on kuitenkin se, että alppihiihdon arvo tulee paikallisittain laskemaan Palanderin lopettaessa uransa. (Lampela, 2012.)

Alueella suositut ja seuratuimmat lajit pyritään ottamaan huomioon uutisia tehdessä ja niitä valittaessa muista käytössä olevista lähteistä. Asiassa pitää ottaa luonnollisesti huomioon sarjataso, millä joukkue pelaa. Jos jonkin lajin joukkue pelaa korkeammalla sarjatasolla kuin toinen, tämä laji saa enemmän palstatilaa. Lisäksi jos tulee uusi laji tai menestyjä uudesta lajista, vaikkei aivan korkeimmalle tasolla olisikaan, niin se otetaan myös huomioon paikallisia urheilu-uutisia tehdessä. (Valikainen, 2012.)

Paikalliset alasarjataso pelit ja tapahtumat sekä piirikunnalliset kilpailut ovat entistä tärkeämpiä, sillä niistä ei löydy juttuja tai tuloksia internetistä eikä tekstitelevisiosta. Rajoittuneella alueella ilmestyvällä maakuntalehdellä niiden merkitys korostuu. (Lampela, 2012.) Esimerkiksi jalkapallosta kirjoitetaan Miesten Kolmosesta, mikä on neljänneksi ylin taso. Jääkiekossa kirjoitetaan Tornion IHC:n ja Ylitornion Et-Po:n peleistä, jotka pelaavat tällä hetkellä viidenneksi korkeimmalla tasolla. Paikalliset ihmiset odottavat näistä kuitenkin juttuja, vaikka sarjojen taso ei olekaan korkea. (Valikainen, 2012.) Lampela (2012) toteaa, että toimituksessa tietysti lasketaan niin,

että paikallisuutta on tarpeeksi ja että paikallisia uutisia on niin paljon kuin niitä vain ehditään tekemään (Lampela, 2012).

Kesätyöni aikana huomasin, etteivät paikalliset urheilu-uutiset suinkaan aina mene automaattisesti pääjutuiksi. Pääjutun paikkaa ei ole millään tavalla niin sanotusti korvamerkitty paikalliselle uutiselle, vaan paikallisia uutisia voidaan ja usein laitetaan myös muille urheilusivuille. Näin on toimittava erityisesti viikonloppuisin, sillä silloin myös paikallisia urheilu-uutisia on useita. Kaikki eivät mahdu lähtöaukeamalle, eivätkä kaikki voi olla pääjuttuja. Usein urheilusivuista pyritään rakentamaan mahdollisuuksien mukaan myös kokonaisuuksia aiheen puolesta, eli jokin sivu voi olla rakennettu hiihtolajeille, toinen palloilulle ja niin edelleen.

Lampelan (2012) mielestä kansalliset ja kansainväliset uutiset saavat näkyvyyttä, mutta toisinaan kuitenkin jutun painoarvoon nähden liian vähän.

”Meillä on rajalliset sivumäärät ja kun yritetään korostaa paikallisuutta, niin silloin valtakunnallisesti ja kansainväliset uutiset noteerataan, mutta pienemmällä palstatilalla. Ennen jokin tapahtuma saattoi saada broadsheetissä palstatilaa puoli sivua, nyt se on tabloidissa ehkä kahdella palstalla. Paikallisuuden korostamisen myötä muiden uutisten anti vähenee, ja se ei ole välttämättä aivan hyväkään asia, sillä niilläkin asioilla on lukijansa.” (Lampela, 2012.)

Nykyään ihmisillä on käytössään internet sekä televisio ja niiden anti täyttää urheilutarjontaa. Toisaalta ne myös tekevät sen, että kiinnostus niihin myös lisääntyy. Kansallisissa ja kansainvälisissä urheilu-uutisissa pitäisi korostua se, että Pohjolan Sanomissa on näistä hyviä ennako- ja jälkijuttuja. Nykyään ei-paikallisia uutisia on vähemmän ja tiiviimmin, mutta niiden merkitys korostuu, koska uutiset ovat niin paljon esillä muissa medioissa. Tämän vuoksi kansainväliset asiat nousevat väkisin esille. (Lampela, 2012.)

5 SEURANTAJAKSON JA TEOSOSAN ANALYSOINTI

5.1 Seurantajakson valinta

Päätutkimuskysymykseni tueksi ja pohjaksi valitsin Pohjolan Sanomien urheilu-uutisista kahden viikon jakson, josta analysoin ja tutkin sitä, kuinka moni 14:sta pääuutisesta on paikallinen. Tein seurantajakson valinnan täysin sattumanvaraisesti. Ensimmäiseksi valitsemani jakso aikavälillä 13.–26.6.2011 ei täyttänyt haluamaani 14:sta uutisen kriteeriä johtuen jakson ajalle sijoittuvasta juhannuksesta. Pohjolan Sanomia ei ilmestynyt 25.–26.6., joten seurantajakso jäi kahden numeron verran vajaaksi. Voin kuitenkin mainita, että näistä 12 numerosta Pohjolan Sanomien tekemiä uutisia oli neljä, Lapin Kansan kaksi ja Suomen Tietotoimiston kuusi. Eli pääuutisista puolet oli Pohjois-Suomen Median lehtien tekemiä ja puolet STT:n.

Tätä 12 numeron jaksoa leimasi hyvin vahvasti ex-hiihtäjä Jari Isometsän Epo-nimisen dopingaineen mahdollinen käyttäminen ja siitä käyty oikeudenkäynti. Toinen paljon näkyvyyttä saanut aihe oli Rovaniemen Palloseuran sopupelien oikeudenkäynti. Nämä kaksi aiheita olivat 12 numerosta viidessä pääuutisena. Tämän seikan vuoksi olisin joutunut vaihtamaan valitun jakson joka tapauksessa, vaikka jaksossa olisi ollut täydet 14 numeroa. Syy tähän olisi ollut se, että halusin seurantajakson olevan mahdollisimman normaali ja että se antaisi mahdollisimman totuudenmukaisen kuvan urheilu-uutisista. Tämä jakso oli vahvasti laki- ja oikeudenkäynti painotteisten urheilu-uutisten sävyttämä.

Jouduin siis valitsemaan uuden jakson ja tällä kertaa valitsin aikavälin 1.8–14.8.2011. Tämä jakso olisi ollut muuten täysin kelvollinen analysoitavaksi, mutta yksi asia jäi puuttumaan. Se on oleellisesti PSM:n urheilutoimitukseen kuuluva tekijä, eli Lapin Kansan tai Kainuun Sanomien tekemä urheilu-uutinen, jota hyödynnetään tutkimuksessani kohteessa eli Pohjolan Sanomissa. Tällaista numeroa ei jaksoon sattunut, minkä vuoksi jätin sen pois laskuista. Tällä teolla ei ole tarkoitus antaa puolueellista kuvaa Pohjolan Sanomien urheilutoimituksen työskentelystä, tai millään tavoin asettaa PSM-lehtien toimintaa parempaan valoon.

Neljän kuukauden kesätöiden ja sen jälkeen Pohjolan Sanomille tekemiäni työvuorojen perusteella voin todeta, että jos yhteisesti jaettuja sivuja tai juttuja ei ole ainuttakaan kahden viikon aikana, on se poikkeus. Tämän jakson 14:sta pääurheilu-uutisesta oli Pohjolan Sanomien tekemiä kuusi, STT:n seitsemän ja Urheilutiedon yksi. Eli Pohjolan Sanomien omia uutisia oli miltei puolet, joten Pohjolan Sanomien omien uutisten vähyys ei ollut syynä siihen, etten analysoinut jaksoa.

Kolmannen jakson kohdalla valinta lopulta täppäsi. Numeroita oli täydet 14, ja jaksosta löytyi PSM-lehtien välistä yhteistyötä ja monipuolisia urheilu-uutisia. Eli jakso täytti kaikki ne kriteerit, mitkä tekevät jaksosta mahdollisimman arkipäiväisen ja sen vuoksi vertailukelpoisen. On kuitenkin todettava, että urheilutoimituksessa ei ole koskaan täysin ihanteellista jaksoa tämänkaltaista analysointia varten, sillä näin pitkältä jaksolta löytyy aina useampia uutisia jotka liittyvät samaan lajiin. Vuodenajat luonnollisesti sanelevat sen, mitkä lajit ovat kulloinkin näkyvillä ja mitkä eivät. En usko mistään löytyvän sellaista maakuntalehteä, missä olisi kahden viikon aikana jokaisena päivänä eri laji tai eri lajien yksilöurheilijoita pääuutisina. Uutisten monimuotoisuutta tai sen puutetta sanelevat myös jokaisen maakuntalehden alueella olevat perinteiset lajit. Toiset lajit saavat enemmän näkyvyyttä kuin toiset.

5.2 Urheilun lähtöaukeaman pääuutiset

Valitsemakseni seurantajaksoksi valikoitui lopulta Pohjolan Sanomien pääurheilu-uutiset aikaväliltä 5.9.–18.9.2011. Kuten edellisessä kappaleessa kerroin, jakso täyttää analysointia varten vaadittavat kriteerit. Sopivan jakson löydyttyä en etsinyt enää niin sanotusti parempaa seurantajaksoa. En kokenut tutkimukseni kannalta sopivaksi sitä, että olisin etsimällä etsinyt ja valikoinut parhaimman mahdollisen jakson. Koen, että kaikista totuudenmukaisimman tuloksen sain ottamalla työn alle ensimmäisen sopivan jakson.

Seurantajaksoni ensimmäisessä lehdessä maanantaina 5.9.2011 pääjuttuna oli Simossa edellisenä päivänä järjestetyn rallisprintin kilpailujuttu. Tapahtuma on paikallinen, kerran vuodessa järjestettävä ja alueen ihmisiä koskettava uutinen, joten se on perustellusti pääuutinen. Vaikka kilpailu ei ollut osanottajamäärältään järin suuri, se ei

tarkoita sitä, etteikö se olisi merkittävä alueen ihmisille. Usein se, mitä tapahtuu oman kotioven edessä, saattaa jostain syystä tuntua merkityksettömältä (Gessner 1995, 16). Pohjolan Sanomissa urheilutapahtumista tehdään uutisia yleensäkin melko matalalla kynnyksellä ja kilpailutapahtumien seuranta on kattavaa. Suurin osa Pohjolan Sanomien urheilutoimituksen työstä on nimenomaan viikonvaihteessa tapahtuvien tapahtumien noteeraaminen. (Lampela, 2012.)

Toisessa seurantajaksoni lehdessä 6.9. pääjuttuna oli Suomen jalkapallomaajoukkueesta tehty ennakkojuttu heitä odottaneesta EM-karsintaottelusta. Tämä juttu ei ole paikallinen, eikä joukkueessa ole mitään levikkialueeseen liittyviä tekijöitä. Juttu puoltaa kuitenkin paikkaansa, sillä jalkapallolla on vahvat perinteet Kemissä ja Torniossa (Lampela, 2012). Lisäksi jalkapallo on yksi maailman pelatuimmista ja suosituimmista lajeista (Pänkäläinen 1998, 35). Seuraava numero 7.9. jatkoi edellisen päivän teemaa, sillä pääuutisena oli Suomen jalkapallojoukkueen EM-karsintaottelun peliselostus.

Torstaina 8.9. lehdessä pääjuttuna oli henkilöjuttu jääkiekkoilija Topi Jaakolasta. Oululaislähtöinen Jaakola voitti viime keväänä jääkiekon maailmanmestaruuden ja pelaa ammattilaisena Ruotsissa Luulajassa. Tämä haastattelu toimi eräänlaisena ennakkojuttuna myöhemmin Kemissä pelattuun Oulun Kärppien ja Luulajan väliseen harjoitusotteluun. Ottelu oli samalla kummallekin joukkueelle kenraaliharjoitus ennen sarjakauden avausta. Vaikka kyseessä on tietynlainen ennakkojuttu tulevasta pelistä, on se tehty uutisen muotoon, eikä siinä mainittu sanallakaan tulevaa harjoitusottelua. Eli juttu ei toimi puffina, tekstimainoksena, mitä hyvässä toimitustyössä vieroksutaan (Suhola ym. 2005, 60).

Torstain 8.9. osalta on mainittava pääjuttuun liittyvä kainalojuttu, missä on Kärppien valmentajan Hannu Aravirran ajatuksia tulevasta kaudesta ja mietteitä tulevasta harjoitusottelusta. Kärppien ja Luulajan kaltaisten joukkueiden pelaaminen Meri-Lapin alueella on poikkeuksellista, joten uutiset eivät olleet vailla merkitystä, vaikka kumpikaan joukkueista ei ole paikallinen. Molemmissa jutuissa oli asiaa ja siitä kertoo myös se, että Iltalehti teki Jaakolalle vastaavanlaisen haastattelun muutaman päivän kuluttua Pohjolan Sanomista.

Seuraavassa lehdessä on ensimmäisen kerran nähtävissä PSM-lehtien välistä yhteistyötä. Tämä näkyi siten, että kummallakin, Pohjolan Sanomilla ja Lapin Kansalla, oli viimeksi mainitun tekemä urheilu-utinen pääjuttuna. PSM-lehtien lappilaiset lehdet tekevät muutenkin enemmän yhteistyötä johtuen maantieteellisistä syistä. Tabloid-uudistuksen myötä yhteistyö on olennaisesti tiivistynyt. (Lampela, 2012.) Yhteisesti käytetty juttu oli Rovaniemen Palloseuran kotiottelun peliselostus. RoPS pelasi tuolloin Suomen korkeimmalla sarjatasolla Veikkausliigassa. Joukkueessa pelasi lisäksi muutamia Meri-Lapista lähtöisin olevia pelaajia, joten linkki Pohjolan Sanomien levikkialueeseen on olemassa.

Lauantaina 10.9. lehdessä on pääuutisena Oulun Kärppien ja Luulajan harjoitusottelun peliselostus. Otsikko jutulle oli: Pohjoisen kiekko valtikka Luulajaan. Tämä sopi hyvin, sillä Oulua ja Luulaja pohjoisempaa ei löydy yhtä korkealla tasolla pelaavia joukkueita. Lisäksi Oulu ja Luulaja ovat Kemistä vain runsaan sadan kilometrin päässä, joten myös maantieteellisesti katsottuna ottelu pelattiin ideaalissa paikassa. Tämä juttu sai vielä aivan toisenlaisen lisäarvon, koska Kärppien joukkueessa pelaa Tornioista kotoisin oleva huippulupaus Ville Pokka. Vaikka seurat eivät olleet levikkialueelta, uutinen on ajankohtainen, paikallinen ja harvinainen, joten se täyttää kolme uutiskriteeriä (Suhola ym. 2005, 30). Aiemmin pääjuttuna ollut Topi Jaakolan haastattelu ja Kärpät-Luulaja ottelusta tehty juttu kuuluvat valtaosaan urheilujutuista, eli niissä kuvataan tapahtunutta urheiluaktia ja siihen välittömästi liittyvää ilmiötä (Pänkäläinen 1998, 33).

Seuraava pääuutinen oli paikallisen Palloseura Kemin jalkapallo-ottelun peliselostus. Tämä täyttää kaksi uutiskriteeriä, se on ajankohtainen ja paikallinen. Tietyin varauksin se täyttää kolmannenkin kriteerin, harvinaisuuden. Tämä selittyy sillä, että PS Kemi otti pelistä voiton ja edellisestä voitosta oli ehtinyt kulua kolme kuukautta. PS Kemi pelasi viime kaudella Suomen toiseksi korkeimmalla sarjatasolla ja heidän peleistä tehdyt jutut olivat 99 prosenttisesti pääuutisena Pohjolan Sanomissa.

Seurantajakson ensimmäiseen viikkoon mahtui siis neljä Pohjolan Sanomien tekemää uutista, kaksi STT:n ja yksi Lapin Kansan. PSM-lehtien juttujen yhteismäärä oli siis viisi seitsemästä eli paikallisuuden määrä oli melko korkea. Lajeista eniten palstatilaa sai jalkapallo, joka oli pääjuttuna neljä kertaa. Jääkiekko oli kaksi kertaa ja moottoriurheilu kerran.

Toisen seurantajaksoni viikon aloitti Lapin Kansan tekemä juttu Rovaniemellä käydystä kansainvälisestä nyrkkeilyturnauksesta. Tästä uutisessa löytyy myös linkki Pohjolan Sanomien levikkialueelle. Kemin Innon maajoukkueen nyrkkeilijä Henri Kekäläinen voitti 69-kiloisten sarjan ja palkittiin lisäksi taistelijan palkinnolla. Juttu oli mielestäni oikeutetusti pääjutun paikalla, sillä myös nyrkkeilyllä on pitkät perinteet Pohjolan Sanomien levikkialueella.

13.9. pääjuttuna olivat ylitorniolaislähtöisen jääkiekkoilija Toni Koiviston kuulumiset ennen kauden alkua. Koivisto oli aloittamassa toista kauttaan Frölundassa, joka pelaa Ruotsin pääsarjassa Elitserienissä. Juttu oli hyvin samankaltainen kuin hieman aiemmin tehty juttu Topi Jaakolasta. Erona on ainoastaan se, että Koivisto on kotoisin levikkialueelta ja Jaakola ei.

Keskiviikkona 14.9. oli seurantajaksoni ensimmäinen pääuutinen, mikä ei Pohjolan Sanomien näkökulmasta kovin useaa uutiskriteeriä täytä. Tällaisia päiviä tulee eittämättä vastaan, sillä esimerkiksi kesällä ja alkuvuokosta lehdet kärsivät juttupulasta ja tämän vuoksi uutiskynnys laskee (Suhola ym. 2005, 33). Pääuutisessa käsitellään Suomen kumparelaskijoiden tunnelmia ennen kauden alkua ja kemijärveläisen kumparelaskijan odotuksia tulevasta kaudesta. Kumparelaskijat valmistautuivat kauteen Rovaniemen urheiluopistolla. Tämä uutinen ei siis kosketa millään tavoin Pohjolan Sanomien levikkialueen lukijoita. Jutun paikkaa olisi voinut perustella sillä, jos levikkialueelta löytyisi paljon lajin harrastajia, mutta näin ei ole. Jos jutulla ei ole mitään sidosta alueeseen, jää jutun lukemisen kannalta ratkaisevaksi tekijäksi se, onko jutun otsikko kiinnostava tai miltä kuva näyttää. Ilman näiden osa-alueiden onnistumista juttu voi jäädä hyvin monelta lukematta.

Seuraavan päivän lehdessä palataan jälleen paikallisuuden ytimeen. Pääuutisena on Kemin yleisurheilukentän huonosta kunnosta tehty juttu. Tämä uutinen täyttää mielestäni kaikki kuusi uutiskriteeriä, jotka ovat siis: ajankohtaisuus, paikallisuus, laajuus, merkittävyys, voimakkuus ja harvinaisuus (Suhola ym. 2005, 30). Perusteluni tähän on se, että ilman kentän kunnostamista yleisurheilun harrastaminen ja kilpailujen järjestäminen käy lähitulevaisuudessa mahdottomaksi kyseisellä kentällä. Kemistä ei löydy toista vastaavanlaista paikkaa yleisurheilun harrastamiselle, vaan lähin paikka on Keminmaassa. Kentän kunnostamiseen liittyy myös osittain sen paikalle suunniteltu

kylpylä ja loma-asunto alue. Tämä suunnitelman toteudessa yleisurheilukentän koko kaventuisi nykyisestä. Eli yhdessä uutisessa on kaksi paikallisesti merkittävää asiaa, yleisurheiluväen toive kentän kunnostamisesta ja samalle paikalle mahdollisesti nouseva lomakylä.

Perjantaina 16.9. pääuutiseksi on valittu Suomen lentopallomaajoukkueen EM-kisojen puolivälieräottelun peliselostus. Tämän uutinen on STT:n tekemä. Paikallisuuden kanssa uutisella ei ole mitään tekemistä, mutta se on silti kansallisesti merkittävä. Täytyy kuitenkin muistaa, että vaikka joka päivä ei ole paikallista ja alueen ihmisiä suoraan liikuttavia uutisia, tämän kaltaiset uutiset ovat tärkeitä maakuntalehdissäkin.

Lauantaina 19.9. ja samalla toiseksi viimeisessä seurantajaksoni numerossa pääuutisena on Lapin Kansan tekemä uutinen kymmenen eri lajin huippu-urheilijan yhteisestä harjoitusryhmästä. Tämä uutinen kiinnostaa varmasti lukijoita jutun erikoisuuden takia, vaikka juttuun haastatteluista ainoastaan hiihtäjä Sami Jauhojärvi on kotoisin lehden levikkialueelta.

Viimeisessä seurantajaksoni lehdessä 18.9. pääuutisena on Satakunnan Kansan tekemä peliselostus PS Kemin ja porilaisen PoPa:n välisestä jalkapallo-ottelusta. Kyseinen juttu on toimiva esimerkki siitä, että yhteistyötä tehdään PSM-lehtien ohella tarvittaessa myös Alman lehtien kanssa. Kuten jo aiemmin totesin, olivat PS Kemin otteluselostukset pääsääntöisesti ykkösuutisena seuraavan päivän lehdessä. Vaikka kyseessä oli tavallinen pelikierron, sisälsi se Pohjolan Sanomien ja paikallisuuden näkökulmasta tärkeän uutisen. Pelistä tullut tappio käytännössä sinetöi PS Kemin putoamisen kauden päätteeksi Kakkosdivisioonaan. Ensi kaudella PS Kemin peliselostukset eivät ole enää automaattisesti pääuutisena, sillä levikkialueen toinen jalkapalloseura Tornion Pallo-47 pelaa niin ikään Kakkosessa.

5.3 Paikallisten urheilu-uutisten määrä seurantajakson aikana

Seurantajakson 14 pääuutisesta Pohjolan Sanomien urheilutoimittajien tekemiä oli kuusi, Lapin Kansan neljä, STT:n kolme ja Satakunnan Kansan yksi. Pohjolan Sanomat ja Lapin Kansa kuuluvat PSM-lehtiin, joten periaatteessa samaan taloon kuuluvien

lehtien tekemiä juttuja on yhteensä 10. Satakunnan Kansa kuuluu puolestaan Alma Mediaan, joka omistaa PSM:n, joten saman konsernin lehtien tekemien juttujen yhteismäärä nousee peräti yhteentoista. 14:sta urheilu-uutisesta 10 tapahtui Pohjolan Sanomien levikkialueella tai uutisella oli alueelle jokin sidos. Neljä uutista ei siis koskettanut suoraan alueen lukijoita, eivätkä ole siis paikallisia. Nämä uutiset liittyivät Suomen jalka- ja lentopallomaajoukueeseen sekä kumparelaskuun. Valitsemassani seurantajaksossa oli ainoastaan kolme STT:n kirjoittamaa juttua. Tässä jaksossa STT:ltä käytettyjen pääjuttujen määrä on kokemukseni mukaan hieman alhaisempi, mitä se on useimmilla viikoilla.

STT on merkittävin uutispankki, mikä Pohjolan Sanomien urheilutoimituksella on käytössään. Arkipäivisin urheilusivuille mahtuu 10–15 urheilu-uutista, jonne valituista uutisista valtaosa on STT:n tekemiä. Urheilu-uutiset valitaan usein sieltä, koska muualta tulevaa tarjontaa ei ole määrällisesti kovin paljoa. Tämä on osittain ongelmallista. STT:n tarjonta ei vastaa aina Pohjolan Sanomien lukijoiden tarvetta ja esimerkiksi STT:n tekemän NHL-jutun laittaminen pääuutiseksi ei ole paras mahdollinen vaihtoehto maakuntalehdelle (Valikainen, 2012). Tämä johtuu siitä, että tämänkaltaisella uutisella ei ole linkkiä lehden ilmestymispaikkaan (Lääkkölä, 2012). Tämän suuntaisia valintoja joudutaan kuitenkin tekemään, sillä kuten on jo todettu, Pohjolan Sanomilla ei ole aina vuorossa olevaa kirjoittavaa toimittajaa. STT:n uutisista pitäisi ehtiä ja pystyä kaivamaan jotain sellaista, mikä ei ole välttämättä noussut esiin esimerkiksi tv-lähetyksessä (Lampela, 2012).

Seurantajaksosta voi huomata, että kuten opinnäytetyössäni on todettu, Pohjolan Sanomien urheilutoimitukselle viikonlopput ovat vilkkaimpia. Tämä näkyy suoraan siinä, että viikonloppuisin on pääjuttuina enemmän paikallisia urheilu-uutisia. Paikalliset urheilutapahtumat huomioidaan tekemällä joko ennakkojuttu, tapahtumajuttu tai molemmat. Tapahtumat pyritään tekemään henkilöjuttujen kautta ja siitä mikä tapahtumassa on ajankohtaista. (Lampela, 2012.) Lisäksi viikonloppuisin on Lapin Kansan tekemiä Lapin Läänin, ja joskus valtakunnan, mittapuulla kiinnostavia urheilu-uutisia tai urheilutapahtumia, sillä Rovaniemellä järjestetään esimerkiksi isoja talviurheilukilpailuja. Seurantajakson aikana tällainen iso tapahtuma oli Rovaniemellä järjestetty nyrkkeilyturnaus.

Taulukko 1. Juttujen lukumäärä seurantajakson aikana/lehti

Lehti	Määrä
Pohjolan Sanomat	6
Lapin Kansa	4
STT	3
Satakunnan Kansa	1
=	14

Taulukko 2. Lajien määrä seurantajakson aikana/lehti

Lajit	Määrä	Pohjolan Sanomat	Lapin Kansa	STT	Satakunnan Kansa
Jalkapallo	5	1	1	2	1
Jääkiekko	3	3	0	0	0
Moottoriurheilu	1	1	0	0	0
Nyrkkeily	1	0	1	0	0
Kumparelasku	1	0	1	0	0
Lentopallo	1	0	0	1	0
Ilmiö	2	1	1	0	0

Kuten olen opinnäytetyössäni jo useasti maininnut, ei uutistarjontaa ole usein rajattomasti, mikä täytyy muistaa analysointia tehdessä. Vaikka seurantajakson tarkoitus on tutkia paikallisuuden määrää, täytyy muistaa, että siihen vaikuttavat monet eri tekijät, eikä kaikki ole niin mustavalkoista kuin ulkopuolinen saattaa olettaa. Maakuntalehden urheilutoimituksen paikallisuutta arvioidessa täytyy muistaa toimituksen realiteetit ja resurssit. Sitäkin työtä on paljon, mikä ei näy suoraan juttuna lehdessä (Lampela, 2012). Ikuinen kysymys jokaisella urheilutoimituksella on resurssikysymys, että olisi yksi toimittaja enemmän. Tämä ei ole kuitenkaan vastaus siihen, miten asioita voitaisiin tehdä paremmin. Se vaatii asioiden seuraamista,

paneutumista ja ajan käytön priorisoimista. Jos esimerkiksi viikonloppuna tulee jokin mielenkiintoinen juttu vastaan, niin silloin pitäisi uskaltaa tehdä normaalit pelit ja muut jutut vähän lyhyemmän ja nopeamman kaavan mukaan. Aikaa ja resursseja on rajallisesti ja välillä pitäisi osata laittaa asioita tärkeysjärjestykseen. (Lampela, 2012.)

5.4 Esimerkki paikallisesta urheilu-uutisesta

Valitsin kesätöideni aikana pääuutisiksi tekemistä urheilujutuista analysoitavaksi henkilöjutun, missä haastattelin nuorta kemiläisjalkapalloilijaa Natalia Kuikkaa. Sain aiheen urheilun esimieheltä Juha Lampelalta. Muutoinkin sain Lampelalta kesätöideni aikana paljon juttuaiheita. Ensimmäinen kesäni oman alan töissä meni totutellussa toimituksen arkeen eikä minulle asetettu juurikaan paineita aiheiden keksimisestä.

Syy 15-vuotiaan Natalia Kuikan haastatteluun oli luonnollinen. Hänet oli valittu tyttöjen alle 16-vuotiaiden maajoukkueeseen, mikä osallistui avoimeen Pohjoismaiden-turnaukseen. Maajoukkueetason urheilijoita ei ole Meri-Lapin alueella kovin montaa. Väriä paikallisiin urheilujuttuihin antavat henkilöjutut, jotka ovat erittäin seurattuja. Urheilijan ei tarvitse olla valtakunnallisesti tunnettu, sillä sankari se on paikallinenkin sankari. (Karjalainen 1995, 105.) Jalkapallo on maailman harrastetuin laji, joten Kuikan maajoukkuekutsu oli myös erittäin merkittävä osoitus siitä, että Pohjois-Suomesta voi päästä pitkälle.

Pohjolan Sanomien näkökulmasta uutinen oli mielestäni niin sanotusti kovan luokan uutinen huolimatta siitä, että kyseessä on naisurheilu-uutinen. Yleisesti ottaen naisurheilu ei nauti samanlaisesta medianäkyvyydestä kuin miesurheilu, koska naisurheilussa tapahtuu enemmän virheitä eikä esimerkiksi jääkiekossa ja jalkapallossa nähdä samanlaista kovuutta kuin miesten peleissä (Pänkäläinen 1998, 23). Yllätyin kesätöideni aikana siitä, kuinka vahvasti juuri nais- ja tyttöjalkapalloilu on esillä Pohjolan Sanomissa. Tämä on siksi luonnollista, koska naisjalkapalloilun taso on alueella noussut. Kemistä ja Tornioista löytyy tasokkaat joukkueet Suomen mittapuulla. (Valikainen, 2012.)

Urheilumedia on vahvasti miesten hallitsemaa. Urheilutoimittajain liiton jäsenistä ainoastaan noin 10 prosenttia on naisia. Sen lisäksi, että ala on miesvaltaista, korostuu kansallisessa mediassa miesurheilun seuranta. Jääkiekon ja jalkapallon viestinnässä keskitytään lähes kokonaan miesurheiluun. Media rakentaa maskuliinista urheilusankaruutta ja naisurheilun asema jää väistämättä marginaaliseksi. (Itkonen ym. 2005, 71.)

Tämän seikan vuoksi on ilahduttavaa todeta, että Pohjolan Sanomat huomioi naisjalkapalloilun erittäin vahvasti. On kuitenkin todettava, että jos paikalliset naisjalkapalloseurat eivät menestyisi tai pelaisi niin korkealla tasolla kuin tällä hetkellä tekevät, olisi palstatilan määrä selvästi vähäisempi. Tämä sääntö pätee yhtä lailla myös miesurheilun puolella. Asiat täytyy asettaa lukijaa varten siten, että lukijalle hahmottuu, mikä ero esimerkiksi jalkapallossa on Ykkösen ja kolmosdivarin välillä. Tämä ero täytyy näkyä lehdessä. (Lampela, 2012.)

Haastattelun teko hetkellä teos-osani päähenkilö Natalia Kuikka pelasi B-tyttöjen Ykköstä ja Naisten Kakkosta. Molempien joukkueiden pelit saivat kohtuullisen paljon näkyvyyttä ja sitä voi sanoa olleen lähes yhtä paljon kuin alueen miesjoukkueiden peleistä tehdyistä jutuista. Urheilu-uutisoinnin osalta Pohjolan Sanomat pyrkii olemaan tasapuolinen, eikä sarjataso yksin määritä lajin tai jutun arvoa. Uutisvalintoja tehdessä pyritään hakemaan kultainen keskitie siten, että jos valinnoista kysellään, voidaan perusteellisesti sanoa miksi näin tehdään. Uutisvalinnoissa pyritään tasapuolisuuteen. (Lampela, 2012.)

Kuikka oli tullut minulle hieman tutuksi, koska olin tehnyt loppukeväästä ja alkukesästä juttuja muutamista peleistä, joissa hän pelasi. Huomasin itsekin, kuinka hän erottui pelitaidoillaan suurimmasta osasta vastustajia. Ennen teososani haastattelua en ollut kuitenkaan kertaakaan tekemisissä hänen kanssaan.

Sovimme haastattelun tehtäväksi Kuikan valitsemaan paikkaan, joka oli Sauvosaaren urheilukenttä. Paikka oli hänelle varmasti tuttu ja turvallinen ja sen vuoksi hyvä ympäristö haastattelua varten. Mukana hänelle oli myös jalkapalloa pelaava siskonsa ja heitä joukkueharjoitusten ulkopuolella valmentava isä. Tämä johtui siitä, että he olivat harjoitelleet ennen haastattelun alkua. Vein Natalian kuitenkin melkein toiselle puolelle

kenttää, jottei perheen läsnäolo olisi vaikuttanut vastauksiin. En halunnut, että isä olisi mahdollisesti alkanut vastaamaan kysymyksiin Natalian puolesta.

Ennen haastattelua tein siihen kuuluvat normaalit etukäteisvalmistelut. Tärkeimpänä asiana mietin haastattelukysymyksiä. Jutussa piti saada kerrottua uutinen, eli se että Kuikka oli valittu maajoukkueeseen. Jutun toinen puolisko liittyi enemmän Kuikan henkilökuvaan. Kysymysrunгон mietin aamupäivällä ennen haastattelua. Kuikka on suhteellisen nuori ja olen huomannut nuoria haastatellessani, että he ovat kovin usein melko vähäsanaisia. Tämä oli ainoa huolenaiheeni ennen haastattelua. Kysymyksiä valmistellessani valmistauduin siihen, että voin joutua tekemään haastattelun aikana useita jatkokysymyksiä, mikäli vastaukset ovat lyhyitä. Tämä pieni pelko osoittautui turhaksi, vaikka lievää jännitystä hänestä aistinkin. Juttelimme ennen haastattelua jonkin aikaa niitä näitä ja yritin keventää tunnelmaa. Aloitin haastattelun hieman vaiivikkaa enkä tehnyt ensimmäisen kysymyksen kohdalla siitä mitään isoa numeroa. Mielestäni haastattelu sujui hyvin ja jossain vaiheessa myös Natalia rentoutui. Sain kysymyksiini vastaukset enkä joutunut tekemään jatkokysymyksiä mitenkään tavallista enempää.

Jutun kirjoittaminen alkoi välittömästi palattuani takaisin toimitukseen. Juttu oli menossa heti seuraavan päivän lehteen niin kuin Pohjolan Sanomissa on urheilu-uutisten osalta yleensä tapana. Jutun kirjoittamiseen jää työaikaa yleensä noin 2-4 tuntia eli tahti on melko kiivas. Tähän kiireeseen olin ehtinyt jo tottua enkä kirjoittanut hätiköiden vaikka työajan päättymisen eli minun oma deadline oli lähellä.

Valmiissa uutisessa on kolme selvää kappaletta. Ensimmäisessä kappaleessa kerrotaan kuka Natalia Kuikka on ja miksi hänestä on tehty uutinen. Lisäksi kerrotaan Natalian tunnelmat maajoukkuekutsun saapumisen jälkeen. Toisessa kappaleessa on Natalian ajatuksia ja odotuksia tulevista maajoukkuepeleistä. Lisäksi kappaleessa käydään läpi sitä, miten Natalia on jalkapallon pariin päätenyt. Viimeisessä kappaleessa selvitetään jo Natalian tulevan kauden suunnitelmia.

Nyt, kun jutun kirjoittamisesta on kulunut yli puoli vuotta, löytää jutusta myös paljon parannettavaa. Asiakokonaisuudet olisi voinut nivoa tiiviimmin yhteen. Nyt jotkin asiat ovat hieman väärissä kappaleissa. Lisäksi olisin voinut avata jutussa Kuikan persoonaa

hieman enemmän kuin mitä nyt tein. Toisaalta tabloid-muutoksen myötä urheilun pääjuttuun mahtuu enää 2500 merkkiä, mikä tulee täyteen nopeasti. Tämän vuoksi juttuun ei saa aina mahtumaan kaikkea sitä tietoa mikä toimittajasta olisi maininnan arvoista. Juttu ei ole missään nimessä paras kirjoittamani juttu, mutta se on mielestäni uutissisällöltään kaikista kovin, kun mietin asiaa paikallisuuden näkökulmasta. Mielestäni on myös hyvä, tässä tapauksessa naisurheilu sai ansaitsemansa huomion mikä uutiselle selvästi kuului.

Yhteenvedona voi todeta, että tekemäni urheilu-uutinen täytti paikallisuuden kriteerit mielestäni hyvin. Uutisessa käsitellään nuoren naisen hienoa virstanpylvästä, maajoukkuekutsua. Uskon, että uutiselle löytyi varmasti paljon lukijoita, sillä tyttö- ja naisjalkapalloilun suosio Meri-Lapissa on suurta. Ylipäätään jalkapalloilulla on erittäin vahvat perinteet Pohjolan Sanomien levikkialueella, mikä näkyy myös juttujen arvotuksessa. Tekemäni uutinen kosketi varmasti montaa nuorta paikallista tyttöjalkapalloilijaa, joista osa saattaa pitää Kuikkaa idolinaan. Kuten sanottua, sankari se on paikallinenkin sankari. Tämänkaltaiset uutiset saattavat toimia joillekin lajin harrastajille niin isona inspiraation lähteenä, ettei sitä osaa juttua tehdessä edes miettiä. Yhden jutun arvoa ei pidä tietenkään liioitella, mutta paikallisesta näkökulmasta katsottuna pidän sitä kaikista edellä mainituista syistä johtuen merkittävänä paikallisena uutisena.

6 POHDINTA

Ovatko perinteiset sanomalehdet tulossa tiensä päähän? Riittääkö lukijoille lehden tilaamiseen perusteeksi pelkästään paikallisten uutisten saaminen oman alueensa maakuntalehdestä? Kuten opinnäytetyössäni on käynyt ilmi, muut kuin paikalliset uutiset alkavat olla auttamatta jo päivän myöhässä verrattuna muihin medioihin. Käsittelen opinnäytetyössäni nimenomaan urheilu-uutisia, mutta yhtä lailla sama koskee myös uutispuolta. Pohjolan Sanomat teki mielestäni fiksusti, kun siellä päätettiin vaihtaa kotimaan- ja paikallisuutisten paikkaa päittäin loppusyksystä 2011. Vaihto tarkoitti käytännössä sitä, että aamulla lukija saa ensiksi silmiensä eteen paikallisen pääuutisen ja vasta myöhemmällä aukeamalla kotimaan vastaavan. Tällaisilla keinoilla pienet ja isommatkin maakuntalehdet koettavat pitää kiinni lukijoistaan.

Opinnäytetyöni tarkoituksena oli tutkia sitä, miten paikallisuus näkyy Pohjolan Sanomien urheilutoimituksen uutisvalinnoissa. Sain neljän kuukauden mittaisen kesätyöpestini aikana hieman perspektiiviä siihen, kuinka paljon ja mistä aiheista Pohjolan Sanomien urheilutoimituksessa tehdään juttuja. Tekemieni haastattelujen ja oman työssä saamani kokemuksen pohjalta voin todeta, että Pohjolan Sanomien levikkialueen urheilulajeista palloilu- ja hiihtolajit ovat vahvasti esillä. Juttuja tehdään toki muistakin lajeista edellä mainittujen lisäksi, mutta juttujen pituudet saattavat olla hieman lyhyempiä. Juttujen määrä on kuitenkin lähellä samaa kuin levikkialueella eniten suosituilla lajeilla.

Jonkin lajin näkyvyyden kannalta suurin, muttei ainoa, tekijä on sarjataso. Lajilla ei välttämättä ole niin suurta merkitystä näkyvyyden suhteen, kunhan sarjan taso on korkea. Tämä sääntö pätee varmasti jokaisessa mediassa. Ei Aamulehden urheilun pääjuttuna ole kolmannen sarjatason jääkiekko-ottelu vaan SM-liigan ottelu. Pohjolan Sanomien levikkialueella lajikirjo on vuosien varrella kuitenkin pienentynyt ja sama ilmiö on havaittavissa muuallakin. Urheileminen on vähentynyt lapsilla tietokoneiden ja muiden urheilun tilalle tulleiden asioiden takia. (Lampela, 2012.) Tämä näkyy siinä, että harrastajamääriltään pienemmät lajit katoavat myös lehden sivuilta samalla kun suosittu lajit kasvattavat juttumääriään.

Tapani Huovilan (2005, 10) mukaan Pohjoismainen lehti on tarkoitettu jokaiselle alueensa lukijalle. Tämä on mielestäni helpommin sanottu kuin tehty. Mieltymyksiä kun on kutakuinkin niin monta kuin on lukijaakin. Pohjolan Sanomien niin urheilu- kuin uutistoimittajat pyrkivät varmasti siihen, että lehdessä olisi juttuja mahdollisimman monipuolisesti. Voiko paikallisia uutisia olla sitten liikaa? Se on varmasti makuasia ja riippuu yksittäisestä lukijasta. Toinen lukija saattaa olla erityisen kiinnostunut jostain paikallisesta uutisesta, joka on jonkin toisen lukijan mielestä täysin turha, ja palstamillien hukkaan heittämistä. Kyse on aina yksittäisen lukijan arvoista ja kiinnostuksen kohteista. Lampelan (2012) mielestä järkevää paikallisuutta ei ole koskaan liikaa.

Maakuntalehtien täytyy pitää huoli myös lehden tasosta. Juttuja täytyy miettiä luonnollisesti myös journalismin kannalta. Periaatteessa mistä vain paikallisesta asiasta voi kirjoittaa jutun, mutta toinen kysymys on se, antaako aivan kaikesta paikallisesta kirjoittaminen mitään lisäarvoa lehdellä tai sitä lukeville ihmisille. Asiaa voidaan ajatella myös käänteisesti, eli kuinka paljon jokin ei-paikallinen, kansallisesti ei-merkittävä uutinen antaa lisäarvoa maakuntalehden lukijalle.

Paikalliset uutiset eivät aina ole välttämättä mitenkään erityisen sykähdyttäviä, mutta ne tekevät maakuntalehtiin oman leimansa. Mielestäni maakuntalehtien kaksi tärkeintä asiaa ovat hyvä journalismi ja paikalliset uutiset. Olen Lampelan kanssa samaa mieltä siitä, ettei paikallisuutta pidä kuitenkaan kuluttaa loppuun. Järkevistä ja kiinnostavista asioista tehdään luonnollisesti uutinen joka ikinen kerta, vaikka laji tai urheilija olisi aina sama. Asioista, joilla ei ole uutisarvoa, ei kannata mielestäni kirjoittaa pelkästään paikallisuuden lisäämiseksi. Pohjolan Sanomien urheilutoimituksella ei ole olemassa varsinaista ohjeistusta siitä, millä tavoin asiat noteerataan. Vuoden aikana urheilutoimitus pitää muutaman kerran palaverin, missä sovitaan juttujen mittoja ja miten eri lajeja ja sarjatasoja arvotetaan. Urheilutoimituksessa seurataan kuitenkin koko ajan tarkalla silmällä miten paikalliset joukkueet menestyvät. Tarvittaessa laji painotuksia muutetaan. (Lampela 2012.)

Urheilutoimitus käy asioista jatkuvasti keskustelua päätoimittajan ja uutispäälliköiden kanssa. Toisinaan asioista ollaan samaa ja toisinaan ei. Vaikka urheilutoimitus on oma osastonsa, niin päivittäistä ajatusten vaihtoa tehdään muun toimituksen kanssa.

(Lampela, 2012.) Keskustelua voidaan käydä myös lukijapalautteen perusteella tai toimituksessa käydyn keskustelun perusteella (Lääkkölä, 2012).

Tein paikallisuuden määrän liittyen tutkimuksen, jossa tarkastelin sitä, kuinka monta urheilu-uutista oli pääuutisena kahden viikon mittaisen seurantajakson aikana. Tulos oli mielestäni Pohjolan Sanomien näkökulmasta hyvä. 14 urheilu-uutisesta 10 tapahtui Pohjolan Sanomien levikkialueella tai uutisella oli alueelle jokin sidos. Pohjolan Sanomien urheilutoimittajien tekemien uutisten määrä oli kuusi, eli melkein puolet uutisista oli niin sanotusti itse tehtyjä. Pohjolan Sanomien levikkialueen urheilukalenteri on arkipäivisin yleensä melko tyhjä. Tämä asettaa oman haasteensa paikallisuuden ylläpitämiseksi, sillä juttuja ei voi kirjoittaa, jos alueella ei tapahdu mitään. Esimerkiksi Aamulehden tai Helsingin Sanomien urheilukalenterin tarjonta on varmasti aivan eri luokkaa kuin mitä se on Meri-Lapissa. Pohjolan Sanomien urheilutoimituksen ei tämän seikan vuoksi tarvitse pohtia sitä, mistä tapahtumista juttu mentäisiin tekemään. Juttu tehdään melkein kaikesta, mistä suinkin vain ehditään.

Yhteenvedona voi siis todeta, ettei maakuntalehden urheilutoimituksen arki ole helppoa ja yksinkertaista. Kaikkien lukijoiden mielen tyytyväisenä pitäminen lienee sula mahdollisuus. Tämän estää pelkästään jo lehden rajattu sivumäärä. Jokaista uutista ei voi laittaa pääjutuksi. Toisinaan tilan puutteen vuoksi joutuu lehdestä jättämään pois kansallisesti tai kansainvälisesti kiinnostavia uutisia. Lehden tulisi vastata alueen lukijoiden toiveisiin eli tehdä paikallisia uutisia, säilyttää korkea journalistinen taso, kertoa kiinnostavat urheilu-uutiset ulkomailta ja kotimaasta ja toistaa sama tempu seitsemänä päivänä viikossa. Asia on huomattavasti helpommin sanottu kuin tehty, vaikka siihen jatkuvasti toimituksessa pyritään.

Työ urheilutoimituksessa on usein kiireistä ja stressinsietokyky joutuu monesti koetukselle. Viikonloppuna kirjoitusvuorossa oleva urheilutoimittaja saa tehdä töitä yleensä koko rahan edestä. Suurin osa Pohjolan Sanomien urheilusivujen lukijoista ei varmasti tiedä, millaisen urakan takana juttujen kirjoittaminen toisinaan on. Pohjolan Sanomien paikallisten urheilu-uutisten määrä on seurantajakson perusteella hyvällä tasolla, mutta se vaatii kovaa päivittäistä työntekoa. Kolmen hengen urheilutoimitus joutuu usein venymään ääri rajoille palvellessaan lukijoitaan parhaalla mahdollisella tavalla.

LÄHTEET

Aro, Jessika 2012. Pahalta näyttää. Journalisti 12.1.2012, 8.

Beck, Daniel & Bosshart, Louis 2003. Sports and Media. Los Gatos, CA: Centre for the study of Communication and Culture.

Boyle, Raymond 2006. Sports journalism: Context and Issues. Lontoo: Sage.

Gessner, Hans-Petter 1995. Teoksessa Kangaspunta, Seppo (toim.) Paikallisjournalismi täyppäkaus. Tampere: Moniviestintä Oy. s.16.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2010. Tutki ja kirjoita. 15.–16. uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Huopainen, Mika 2011. 14+2 suihkuun. Hakupäivä 21.12.2011.

<<http://www.mtv3.fi/urheilu/jaakiekko/uutiset.shtml/2011/11/1449148/142-suihkuun---katso-lahden-valtava-kaukalahina>>

Huovila, Tapani 2005. Toimittaja- tiedon etsijä ja vaikuttaja. Helsinki: WSOY.

Hämäläinen, Katri 2010. Taitto kertoo tärkeysjärjestyksen. Hakupäivä 9.12.2012.

<http://www.edu.fi/yleissivistava_koulutus/aihekokonaisuudet/viestinta_ja_media_taitto/lahestymistapoja_mediaan/ihminen_uutisen_takana/taitto_kertoo_tarkeysjarjestyksen>

Iltalehti 2011. Pelicans-HIFK-joukkotappelua kauhistellaan maailmalla:

Skandaaliottelu. Hakupäivä 21.12.2011.

<http://www.iltalehti.fi/jaakiekko/2011112714829881_jk.shtml>

Itkonen, Hannu & Imanen, Kalervo & Matilainen, Pertti & Jaskari, Liina 2008. Media urheilun tulkkina ja tekijänä. Jyväskylä: Jyväskylän Yliopisto, liikuntatieteiden laitos.

Jokinen, Jouko 1990. Urheilussa ei ole järkeä. Helsinki: Helsingin sanomalehtimiesyhdistys.

Jussila, Pentti 2005. Eikö sitä totuutta saisikaan sanoa: Pohjolan Sanomien yhdeksän vuosikymmentä. Kemi: Pohjolan Sanomat.

Karjalainen, Ensio 1995. Teoksessa Kangaspunta, Seppo (toim.) Paikallisjournalismi täyppäkaus. Tampere: Moniviestintä Oy. s.105.

Kunelius, Risto 2000. Hyvä journalismi? Helsinki: Suomen Journalistiliitto.

Kärkimedia 2012. Pohjolan Sanomat. Hakupäivä 4.2.2012.

<<http://www.karkimedia.fi/tools/lehtihaku/index.php?mid=32&aid=1>>

Lampela, Juha, urheilutoimituksen esimies, Pohjolan Sanomat. Haastattelu 5.2.2012.

Lääkkölä, Heikki, päätoimittaja, Pohjolan Sanomat. Haastattelu 2.2.2012.

MTV3 2011. HIFK:lle ja Pelicansille napsahti sakkoo joukkotappelusta. Hakupäivä 21.12.2011.

<<http://www.mtv3.fi/uutiset/kotimaa.shtml/2011/11/1450681/hifkille-ja-pelicansille-napsahti-sakkoo-joukkotappelusta>>

Mäkäräinen, Kaisa 2011. Henkilökuva. Hakupäivä 15.12.2011.

<<http://www.kaisaleena.com/henkilokuva/>>

Pietilä, A.-P 2007. Uutisista viihdettä, viihteestä uutisia. Helsinki: Art House Oy.

Pietilä, Jyrki 1995. Teoksessa Kangaspunta, Seppo (toim.) Paikallisjournalismi täyppäkaus. Tampere: Moniviestintä Oy. s.28.

Pulkkinen, Hannu 2008. Uutisten arkkitehtuuri. Jyväskylä: Jyväskylän Yliopisto.

Pänkäläinen, Seppo 1998. Suomalainen urheilujournalismi. Helsinki:
Liikuntatieteellinen Seura.

Rowe, David 2001. Sport, Culture, and the Media. The Unruly Trinity. Buckingham:
Open University Press.

Suhola, Aino & Turunen, Seppo & Varis, Markku 2005. Journalistisen kirjoittamisen
perusteet. Helsinki: Finn Lectura.

Valikainen, Jouni, urheilutoimittaja, Pohjolan Sanomat. Haastattelu 18.1.2012.

Vilka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki:
Tammi.

Virta, Ismo 2010. Tabloidin menestys riippuu hinnoista. Hakupäivä 27.11.2011.

http://www.journalistiliitto.fi/journalisti/lehti/2010/09/artikkelit/tabloidin_menestys_riippuu_hinno/

LIITELUETTELO

Liite 1. Maltillisesti kohti huippua

Maltillisesti kohti huippua

Liite 1 (2)

A16

Pohjolan Sanomat | Lauantai 2. heinäkuuta 2011

Urheilu

Urheilutoimittajat: Juha Lampela, Jari Stolt,
Jouni Valikainen
Puhelin: 010 665 6301
Sähköpostit: ps.urheilu@pohjolansanomat.fi
etunimi.sukunimi@pohjolansanomat.fi

” Saan tänään paketin pois jalasta, ja jalka pääsee hengittämään vapaasti. Ensi viikolla tarvitsen varmaan vielä keppejä (kainalosauvoja), mutta sen jälkeen voin olla ilman.

Golfari Mikko Kosken kuusi päättyi kesäkuun puolivälissä Italian mestaruuskilpailuihin. Suomalainen oli joulukuusta lähtien tuntenut nikassaan kipua, joka oli vaikeuttanut harjoittelua. Krooniseksi äitynyt vamma vaati lopulta leikkauksen.

Linda Henrikssonia kismitti raskaasti

STT

Golfin naisten Euroopan-kiertueen kisan voitto Helsingin Talissa näyttää huipentuvan Ruotsin **Caroline Hedvallin** ja Ranskan **Anne-Lise Caudalin** väliseksi taistoksi. Kaksikon välinen ero ennen lauantain päätöspäivää on vain yksi lyönti.

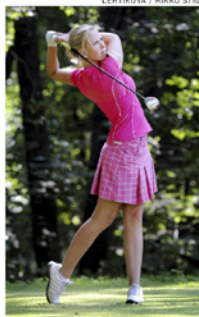
Kaikkiaan kuusi suomalaista selviitti tiensä lauantain päätöspäivään, mutta kärkisijoille heillä ei ole asiaa.

Jenni Kuosa (yhteistulos -1) on 16-ntena, **Hanna-Leena Ronkainen** (+2) 34-ntena, **Ursula Wikström** (+3) ja **Jutta Degerman** (+3) 43-ntena sekä viimeisten joukossa jatkoon selvinneet **Minea Blomqvist** (+4) ja **Kaisa Ruuttila** (+4) sijalla 51.

Avauksieroksen paras suomalainen, torniolaislähtöinen **Linda Henriksson** pelasi perjantaina kuusi yli parin ja putosi jatkosta.

lyönneillä reikään noin 138 metristä kisan 4. väylällä (oikeasti kentän 9 reikä). Mailana espanjalaisella oli rauta-8.

Hole in one oli toinen naisten Euroopan-kiertueen kisassa Talissa. Ensimmäisen löi Johanna Westberg-Johansson vuonna 2007.

Linda Henriksson pelasi perjantaina kuusi yli parin ja putosi jatkosta.

lyönneillä reikään noin 138 metristä kisan 4. väylällä (oikeasti kentän 9 reikä). Mailana espanjalaisella oli rauta-8.

Hole in one oli toinen naisten Euroopan-kiertueen kisassa Talissa. Ensimmäisen löi Johanna Westberg-Johansson vuonna 2007.

Huusko ja Kovalev sivussa PS Kemiltä

Mikko Kinisjärvi

Palloseura Kemi on kahden peräkkäisen voiton jälkeen joutunut hieman sivuraitteille. Takana on kaksi voittoa ottelua.

Viime viikolla PK-35 tarjosi kemiläisille kylmää kyytiä 5-0 lukemin. Sunnuntaina vieraaksi saapuu ylempässä keskikastissa viidennellä sijalla oleva helsinkiläinen FC Viikingit.

Onko joukkueen kokoonpano kunnossa vai onko poissaoloja, valmentaja Kalle Huusko?

Keijo Huusko on loukkaantunut, eikä todennäköisesti pelaa. Sergei Kovalev on vielä poissa. Hän on suorittamassa viimeisiä yliopisto kurssejaan, mutta palaa pian Kemiin. Lisäksi Veli-Pekka Kaikkoselta on murnut sormi. Aika monella on joutain pikkuvamvoja.

Takana on tasapeli ja tappio. Millä aseilla PS Kemi palaa pisteiden makuun?

Kovalla työnteolla, onnistumisten kautta. Ei niitä pisteitä muuten tule. Oma pää on pidettävä

puhtaana. Vantaa-peliä on turha enää sen enempiä kaivella. Sellaisia pelejä sattuu aina joskus.

Miten juhannustauko vietettiin, mentiinkö treeneissä kovaa vai keskityttiinkö makkaran syöntiin?

Erittäin kovaa mentiin. Iskussa pitäisi miesten olla. Toki siinä muutama päivä huilattiin. Sai poikien pääkopatkin vähän tyhjentyä.

Millaista vastusta odotat FC Viikingeilä?

Samanlaista kuin kaikilta muiltakin. 110 prosenttia pitää laittaa peliin, että saa pisteitä. Jos oma peli ei toimi ja ei pistä kaikkea liikoon, niin turpaan tulee. Se on huomattu, että sarja on tasainen ja kuka vaan voi voittaa kenet vain.

Minkälaista peliä lupaat PS Kemin esittävän Sauvoissa seura sunnuntaina?

Yrittämistä ei lopeteta kotiyhteisön edessä. Täyttä pistepotia lähdetään hakemaan.

➔ **Ykkösen ottelu PS Kemi-FC Viikingit Sauvoissa sunnuntaina kello 18.30**

Maltillisesti kohti huippua

Jalkapallo: Kemiläislahjakkuus Natalia Kuikka odottaa maajoukkueturnausta innolla

Mikko Kinisjärvi

Kemiläisen ja myös Pohjois-Suomen naisjalkapalloilun tämän hetken suurin lupaus Natalia Kuikka, 15, puukee ensi viikolla maajoukkuepöydän ylleen alle 16-vuotiaiden tyttöjen avoimessa PM-turnauksessa Keski-Suomessa.

Natalia pelaa seuratasolla sekä Kemian B-tytöissä Ykköistä, että Visan Pallon naisissa Kakkosta.

Keskikentän keskustassa mieluiten pelaava kemiläislahjakkuus sai vihiä maajoukkuekutsusta jo aiemmin keväällä. Nuoren jalkapalloilijan oli tämän jälkeen vaikeaa pysyä nahoissaan.

– Olin koko ajan ihan paniikissa, ja sitten kun sain kutsukirjeen, olin ihan että ”Oh my god”, Natalia nauraa.

TULEVAT maajoukkuepelit ovat Kuikan kauden päätavoite ja niihin nuori nainen on lähössä innolla.

– Vähän jännittää, mutta hyvällä fiiliksellä lähdän. Luussa on varmasti kovia pelejä. Maajoukkueessa on tuttuja pelaajia ja kaikki ovat tosi hyviä pelaajia. Varmasti tulee mukavaa.

” Vähän jännittää, mutta hyvällä fiiliksellä lähdän.

Jalkapallon pariin Kuikka ajautui jo viisivuotiaana Kemian Pallon jalkapallokoulussa.

– Parasta oli kun sai tehdä maaleja. Se oli tosi mukavaa. Kuikka asettaa tavoitteensa jalkapalloilijana vielä varovaisesti ja pienin askelin. Hän haluaa hoitaa myös koulun kunnialla läpi.

– Haluaisin menestyä urheilussa mahdollisimman hyvin. Haluan itselleni kuitenkin normaalin ammatin ja käydä koulut hyvin, Ruotsin ja Saksan ammattilaiskentistä haaveileva Natalia linjaa.

ENSI KAUDEN suunnitelmat ovat Natalialla vielä avoimina. Siihen vaikuttaa myös se, millä sarjatasolla kemiläisjoukkueet pelaavat ensi kaudella.

– Jos noustaan, niin voin jäädä tänne Kemiin. Jossain vaiheessa haluaisin kuitenkin käydä kokeile-

massa ainakin vuoden verran jossain muualla.

Naisten liigavahtia Kuikka on päässyt kokeilemaan kerran tällä kaudella Kokkola F10:n treeneissä.

– Kyllä siellä oli reilusti kovempi tempo ja vauhti kuin mihin olin tottunut. Menestyminen ei ole tullut itsestään ja on vaatinut kovaa harjoitusta.

– Minulla on kahdet treenit päivässä. Aamulla on isän vetämät omat treenit, joissa on lisäksi Larissa (sisko), ja illalla on joukkueharjoitukset. Jos ei ole joukkueharjoituksia, niin sitten on yleensä kahdet omat treenit.

Vaikka Natalia pelaa kahdessa eri joukkueessa, ei peliä ole hänen mielestään liikaa.

– Ihän hyvin olen jaksanut. Viime vuonna pelasin kolmessa eri joukkueessa. Otelut eivät ole olleet pakkopullaa, ja kyllä minua on lepuutettu tarpeeksi.

Otteluohjelma

Tyttöjen PM-turnaus

Alle 16-vuotiaiden tyttöjen avoimen PM-turnauksen ohjelma:
4.7. Suomi-Hollanti, Vaajakoski.
5.7. Suomi-Tanska, Keuruu.
7.7. Ruotsi-Suomi, Laukaa.
9.7. sijoitusottelu.

Djokovic kohtaa Nadalín

STT, AFP
Lontoo

Serbipelaaja **Novak Djokovicilla** oli kovat panokset, kun hän kohtasi ranskalaisen **Jo-Wilfried Tsongan** Wimbledonin tennisturnauksen välierissä.

Voittamalla Djokovic nappaisi uransa ensimmäisen Wimbledonin finaaliapaikan ja varmistaisi nousun maailmanlistan ykköseksi.

Djokovic kesti paineen ja kolmannen erän pienestä haperoinnista huolimatta voitti ottelun erin 7-6 (7-4), 6-2, 6-7 (9-11), 6-3.

Loppuottelussa Djokovic kohtaa Espanjan **Rafael Nadalín**, joka kukisti britti **Andy Murrayn** erin 5-7, 6-2, 6-2, 6-4.

– Tätä on vaikea pukea sanoiksi. Tämä on yksi parhaista tunteista, jonka olen kokenut tenniskentällä. Unelmani on täyttymässä – ensimmäinen loppuotteluni Wimbledonissa, Djokovic sanoi.

Puolivälierissä **Roger Federerin** yllättänyt, turnauksessa 12:nneksi sijoitettu Tsonga antoi kuitenkin miehikkään vastuksen. Ensimmäisessä erässä hän syötti jo erän voitosta, kun Djokovic on-

nistui murrosta ja vei erän lopulta katkaisupelissä. Toisen erä serbi voitti helposti, mutta kolmannessa Tsonga näytti jälleen vaarallisuutensa.

Djokovicilla oli katkaisupelissä jo kaksi ottelupalloa, mutta Tsonga selviitti sen vahvan syöttönsä avulla.

Lopulta Tsonga käytti kolmannen eräpallonensa hyväkseen ja voitti erän.

Kolmannessa erässä vireensä kadottanut Djokovic ryhdistäytyi neljanteen erään ja nappasi finaaliapaikan.

Maltillisesti kohti huippua

Liite 2 (2)

Pohjan Sanomat | Lauantai 2. heinäkuuta 2011

Urheilu A17

JÄÄKIEKKOLIIGA NHL:n Colorado Avalanche aikoo jäädyttää seuran ruotsalaislegendan Peter Forsbergin pelinumeron 21. Forsberg pelasi seuran riveissä yhteensä kymmenen täyttä kautta.

KUUSI entistä taiwanilaista baseball-pelaajaa ja yksi poliitikko on tuomittu vankeuteen ottelumanipulaatio-skandaalissa. Maassa on epäily vilppiä vuodesta 2008.

SUOMALAISHYÖKÄÄJÄ Jesse Joensuu siirtyy kiekkollemaan Ruotsin pääsarjaan HV71:n riveihin. 23-vuotias Porin Assien kasvatti pelasi vuodesta 2007 New York Islandersin organisaatiossa.

Peliväline pysyy Natalia Kuikan hallussa näppärästi. Taitoa ja teknikkaa Natalia hioo päivittäin.

Lentopalloilijat makeasti lomalle

STT

Tuliha se sieltä. Suomen lentopallojoukkue otti miesten maailmanliigassa kaipaamansa suoran 3-0 (25-21, 25-21, 25-22) -voiton alkulohkon päätökseksi Portugalia vastaan.

Suomi jyräsi Portugalin Tampereella tasaisuuksellaan.

Maailmanliigan pistepörssiin voittaja **Mikko Oivanen** ei kannattellut kotijoukkuetta yksin, vaikka taas kerran kirjauttiinkin ryhmästä eniten pisteitä, 16.

Kotijoukkue oli rautaa erien ratkaisuhetkillä.

Avauseri tuli Suomelle ilahduttavasti. Kun maajoukkueessa pelikentällä debytoiinut Isku-Volley'n libero **Tommi Roininen** nosti portugalilaispelaajan hankalan hyönnin, ja vatsalihastaan parantelevan **Olli Kunnarin** aloituskausikossa korvannut **Matti Hietanen** juntasi kenttään ratkaisevasti 25-21.

Suomi hävisi Portugalille tämän kauden liiga-avauksessa vieraisa kahdesti.

Perjantain pelin perusteella tappioita on vaikea käsittää. Suomi oli niin paljon parempi.

– Kauden alkua oli vaikea, mutta

mutta loppua kohti parani. Pystyttiin kehittämään omaa peliä, ikitaistelija **Antti Siltala** selvitti.

Suomelta puuttuivat toukokuun lopun Portugalipeleistä ykköspassari **Mikko Esko** ja maajoukkueatkoa viettänyt Kunnari.

Potentiaalista kielivät liigavoitot maailman huippumaista Argentiinasta ja Serbiasta.

– Joukkueemme pystyi peliviihkonloppu toisensa jälkeen ottamaan askeleen eteenpäin. Pelaajat noudattivat pelisysteemiä paremmin ja paremmin, päävalmentaja **Daniel Castellani** kehu.

Castellani aprikoi, että tasaisemalla pelillä olisi ollut mahdollisuuksia liigan loppurunmaukseen Puolaan.

Viisi ottelua 12:sta voittanut Suomi hävisi lohokossaan neljä peliä 2-3.

Kun täpärät tappiot käännettään voitoiksi, taivas on rajana.

Maajoukkue vetäytyy heinäkuun loppupuolelle kestäväälle kesälomalle.

Sen jälkeen ohjelmassa on peliä Venäjän B-maajoukkuetta vastaan, neljän maan turnaus Slovakiassa sekä maaolettelu Hollantia ja Viroa vastaan.

Kyrö harkitsee pannansa purun hakemista

Suomen entinen hiihtomaajoukkueen päävalmentaja **Kari-Pekka Kyrö** pöhti hakevansa elinikäisen toimitsija- ja valmentajakieltonsa purkamista.

– Olen miettinyt asiaa, mutta tällä hetkellä se ei ole mitenkään ajankohtainen tai akuutti asia, Kyrö kommentoi puhelimitse STT:lle.

Vuonna 1998 Suomen hiihtomaajoukkueen valmentajaksi siirtynyt Kyrö sai elinikäisen toimitsija- ja valmentajakieltonsa surullisen kuuluisissa Lahden MM-kisoissa, missä kuusi suomalaishiihtäjää kääritti kiellettyjen aineiden käytöstä. Nyt Kyrö puntaroi olisiko hänen paluunsa mahdollinen.

– Rangaistuskäytännöstä urheilun puolelta löytyy lieventämisperusteita ja yksi niistä on yhteistyö viranomaisten kanssa, taannoin dopingoikeudenkäynnin avaintodistajana toiminut Kyrö totei.

Hiihtoliiton toiminnanjohtajan **Juha Viertolan** mukaan Hiihtoliitto käsittelee Kyrön mahdollisen hakemuksen, kun se on ajankohtaista. STT

3X

tänään tapahtuu

1 Yleisurheilu. Lajikarnevaalilla kilpailaan eri paikkakunnilla. Miesten pituushyppyn kotimainen kärki kisailee Tommi Evilän ja Mikko Kivisen johdolla Jämsässä, kuuluntöytäjä Kyröskoskella ja moukarinheitäjät Kaustisella. Yle TV2:n lähetys loikka- ja juoksukarnevaaleita kello 16.30.

2 Motocross. Perinteisen Pohjoisen kierroksen ensimmäinen osakilpailu ajetaan tässä viikonvaihteessa Torniossa Kaakamon radalla. Kisatartit alkavat puolenpäivän maissa.

3 Koskentasku. Koskentaskun Euro Cup -osakilpailu jatkuu Tornion Kukkolankoskella. Aika-ajot ja pudotuskisa kello 14, syöksyosuus Vuento- ja Matkakoskella kello 16.30.

Jagr palaa NHL:ään Philadelphiaan

STT Philadelphia

Jääkiekkoliiga NHL:n vapaiden pelaajien markkinoiden ensimmäinen päivä varmisti pitkään huhutun **Jaromir Jagrin** paluun Pohjois-Amerikkaan.

Jagr pelasi edelliset kolme kautta KHL-liigassa Avangard Omskin riveissä. Uusi osoite sen sijaan oli kovinkin yllättävä, sil-

lä Tšehki siirtyi Philadelphia Flyersin riveihin.

Siirto varmasti kuohuttaa ainakin Pittsburghissa, jossa Jagr voitti kaksi Stanley cupia nykyisen seurapomon, **Mario Lemieux'n** tutkaparina Penguinsin riveissä. Philadelphia ja Pittsburgh ovat verivihollisia NHL:n Atlantin divisioonassa ja seurojen välillä onkin nähty monta veristä koitosta vuosien

varrella.

Suomalaisittain päivä ei vielä tarjonnut merkittäviä siirtoja. **Sean Bergenheim**, **Ville Leino** sekä **Antti Miettinen** ovat vielä toistaiseksi ilman seuraa. **Sami Salo** sen sijaan solmi jo aiemmin jatkosopimuksen seuransa Vancouver Canucksin kanssa.

Myös hyökkääjä **Jussi Jokinen** jatkaa Carolinassa.